

Tijdelijk wet inzake invoering van een heffing op marktinkomsten van inframarginale elektriciteitsproductie

MEMORIE VAN TOELICHTING

I ALGEMEEN	3
1 Doel en aanleiding	3
2 Nederlandse uitvoering	4
3 Hoofdpijnen van het wetsvoorstel	5
3.1 Productie-installaties onder de heffing	5
3.1.1 Bronnen waaruit elektriciteit wordt opgewekt	5
3.1.2 Vermogensgrens productie-installaties	6
3.2 Marktinkomsten	8
3.2.1 Definitie marktinkomsten volgens de Verordening	8
3.2.2 Positieve en negatieve inkomsten uit afdekking van risico's (hedges)	9
3.2.3 Uitzondering inkomsten uit balancering (FCR, aFRR en mFRR), redispatching en compensatiehandel	9
3.2.4 Aggregatie marktinkomsten per maand	10
3.3 Vrijgestelde bedragen per megawattuur (plafonds)	11
3.3.1 Algemeen vrijgesteld bedrag per megawattuur	11
3.3.2 Vrijgesteld bedrag per megawattuur voor SDE met fase-, basis- of tenderbedrag boven € 130/MWh	12
3.3.3 Vrijgesteld bedrag per megawattuur voor biomassa-brandstoffen	13
3.3.4 Vrijgesteld bedrag per megawattuur voor steenkool	13
3.4 Hybride installaties	15
3.5 Productie die niet onder de heffing valt	15
3.6 Tarief heffing 90% surplus inkomsten	15
3.7 Moment vereffening	15
3.8 Berekening van de belastbare marktinkomsten	15
3.9 Heffing met terugwerkende kracht	16
4 Budgettaire aspecten	16
5 Verhouding tot hoger recht	17
6 Gevolgen van het wetsvoorstel	18
7 Uitvoering, toezicht en handhaving	18
7.1 Inleiding	18
7.2 Het marktinkomstenverslag en toezicht door de NEa	19
7.3 De aangiftebelasting en rol Belastingdienst	20
7.4 Alternatieve uitvoeringsvarianten die zijn overwogen	21
7.5 Gegevensuitwisseling	22
8 Gevolgen voor burgers en bedrijfsleven	22
8.1 Gevolgen van de voorgestelde keuzes	22
8.2 Kwantificering van de regeldruk	23
9 Consultatie, toetsen en adviezen	24

9.1 Consultatie	24
9.2 Uitvoeringstoets Belastingdienst.....	25
9.3 Handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheidstoets NEa	25
9.4 Uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheidstoets ACM	25
9.5 Advies Raad voor de Rechtspraak.....	25
9.6 Toetsing door het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR)	25
II ARTIKELEN.....	26
III Transponeringstabel	42

I ALGEMEEN

1 Doel en aanleiding

Dit voorstel van wet strekt tot implementatie van het plafond op marktinkomsten van elektriciteitsproducenten op basis van *verordening (EU) 2022/1854 van de Raad van 6 oktober 2022 betreffende een noodinterventie in verband met de hoge energieprijzen (PbEU 2022, L 261)* (hierna: Verordening). De Tweede Kamer is bij brief van 20 september 2022 geïnformeerd over het voorstel van de Europese Commissie (hierna: de Commissie) van 14 september 2022 voor een verordening met daarin een pakket aan noodmaatregelen om de hoge energieprijzen in de EU aan te pakken.¹

De Verordening is op 7 oktober 2022 gepubliceerd en de volgende dag in werking getreden. De maatregelen met betrekking tot de sectoren ruwe aardolie, aardgas, kolen en raffinage² uit deze Verordening zijn geïmplementeerd met de Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage.³ Elektriciteitsbesparing⁴ als bedoeld in de Verordening vereist geen wetgeving.⁵

Vanwege de terugwerkende kracht tot en met 1 december 2022 van dit wetsvoorstel, zijn de Tweede en Eerste Kamer door middel van brieven van 30 november 2022⁶ geïnformeerd over de uitvoering in Nederland van het tijdelijk verplicht plafond op marktinkomsten van elektriciteitsproducenten, die in Nederland elektriciteit opwekken volgens de Verordening.

Op de belangrijke Europese dag-vooruit-markten voor elektriciteit worden volgens de Verordening⁷ de centrales die tegen de laagste kosten elektriciteit opwekken, als eerste ingezet, maar wordt de prijs die alle marktdeelnemers ontvangen, bepaald door de centrale die als laatste wordt ingeschakeld om aan de vraag te voldoen. Volgens de Verordening heeft de recente stijging van de kolen- en gasprijzen geleid tot een uitzonderlijke en aanhoudende stijging van de prijzen waartegen de kolen- en gascentrales op de dag-vooruit-markt bieden. Dat heeft op zijn beurt geleid tot uitzonderlijk hoge prijzen op de Europese dag-vooruit-markten voor elektriciteit, aangezien dit in de meeste Europese landen vaak de installaties zijn met de hoogste marginale kosten, maar die wel nodig zijn om aan de vraag naar elektriciteit te voldoen. Gezien de rol van de prijs op de dag-vooruit-markten als referentie voor de prijs op andere groothandelsmarkten voor elektriciteit en het feit dat alle marktdeelnemers dezelfde prijs ontvangen, hebben de technologieën met lagere marginale kosten sinds de aanloop naar de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne in februari 2022 voortdurend hoge inkomsten geboekt, die ruimschoots hoger liggen dan werd verwacht toen besloten werd daarin te investeren. In een situatie waarin consumenten worden blootgesteld aan extreem hoge prijzen die ook schadelijk zijn voor de economie, moeten volgens de Verordening de buitengewone marktinkomsten van producenten met lagere marginale kosten tijdelijk worden beperkt door de toepassing van een plafond op marktinkomsten uit de verkoop van elektriciteit.

De Verordening verplicht lidstaten om vanaf 1 december 2022 gedurende zeven maanden de marktopbrengsten van producenten die elektriciteit opwekken uit de in de Verordening genoemde bronnen, te plafonneren. Het betreft in Nederland en in de Nederlandse exclusieve economische zone onder andere elektriciteit opgewekt uit wind, zon, waterkracht, biomassa, biogas, afval en kernenergie. De Verordening biedt daarnaast de mogelijkheid om verdergaande beperkingen op marktinkomsten in te voeren, waaronder het instellen van een specifiek plafond voor de marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt uit steenkool. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de marktinkomsten die boven het plafond uitstijgen worden aangewend voor de financiering van gerichte maatregelen om de gevolgen van de uitzonderlijk hoge elektriciteitsprijzen voor de

¹ Kamerstukken II 2022/23, 29023, nrs. 346 en 352 en Kamerstukken II 2022/23, 21501-33, nr. 970.

² Verordening (EU) 2022/1854, hoofdstuk III.

³ Kamerstukken II 2022/23, 36235.

⁴ Verordening (EU) 2022/1854, hoofdstuk II, afdeling 1.

⁵ Kamerstukken II 2022/23, 22112, nr. 3535.

⁶ Kamerstukken II 2022/23, 29023, nr. 361 en Kamerstukken I 2022/23, 29023 V.

⁷ Verordening (EU) 2022/1854, overwegingen 23, 24 en 25.

eindafnemers van elektriciteit te beperken. Dit gebeurt in Nederland met regelingen in verband met hoge energieprijzen.⁸

2 Nederlandse uitvoering

Bij de totstandkoming van dit verplichte plafond op marktinkomsten van elektriciteitsproducenten heeft het kabinet de EU-coördinatie en het voorgestelde pakket op hoofdlijnen gesteund. Het kabinet is in algemene zin tevreden met het voorgestelde maatregelenpakket en onderschrijft dan ook de doelen hiervan. De Verordening richt zich op het versneld verminderen van de ernstige gevolgen van deze crisis voor de Europese bevolking, zonder daarbij te scherp in te grijpen in de werking van de energiemarkt.

De regering zet in op een werkbare invulling van het tijdelijk verplicht plafond op marktinkomsten van elektriciteitsproducenten, door deze te beperken tot de installaties vanaf 1 MW en aan te sluiten bij de praktijk van een boekhouding op basis van maandrapportages. De hoogte van de voorgestelde plafonds komen grotendeels overeen met de implementatie in België⁹ en Duitsland¹⁰. Daar waar in de Verordening over een plafond wordt gesproken, is dit in het wetsvoorstel aangeduid als het bedrag van de belastbare marktinkomsten per megawattuur dat is vrijgesteld van de inframarginale elektriciteitsheffing. In het vervolg van deze memorie van toelichting wordt het plafond uit de Verordening veelal aangeduid als vrijgesteld bedrag per megawattuur of vrijgesteld bedrag.

Voor de uitvoering van dit wetsvoorstel wordt een samenwerkingsmodel tussen de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa), in mandaat namens de Minister voor Klimaat en Energie, en de Belastingdienst voorgesteld. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) ondersteunt de NEa met inhoudelijke kennis van de elektriciteitsmarkt waar het de bepaling van de marktinkomsten betreft, en adviseert over de opzet van het (risicogerichte) toezicht daarop. Vanwege het tijdelijke karakter van de heffing is het van belang dat iedere uitvoeringsorganisatie dan wel toezichthouder zoveel mogelijk verantwoordelijk is voor taken die aansluiten bij de eigen expertise en competenties, zodat die niet voor een tijdelijke heffing hoeven te worden opgebouwd. Verderop in deze memorie van toelichting¹¹ wordt in meer detail ingegaan op de uitvoering, toezicht en handhaving en op de gevolgen voor burgers en bedrijfsleven van dit wetsvoorstel.

Voor het bepalen van de hoogte van de marktinkomsten wordt in dit wetsvoorstel een marktinkomstenverslag voorgesteld. In het marktinkomstenverslag worden naast de producent, productie-installatie en aansluiting ook per kalendermaand de hoeveelheden geproduceerde elektriciteit die onder de heffing vallen en de marktinkomsten die daarbij horen vastgelegd. De NEa is verantwoordelijk voor de bepaling van de doelgroep die onder de heffing vallen en het toezicht op de juistheid van het marktinkomstenverslag. De Belastingdienst verstuurt aan de doelgroep een uitnodiging tot doen van aangifte en controleert of alle partijen die daartoe uitgenodigd zijn, ook aangifte hebben gedaan. De Belastingdienst is daarnaast verantwoordelijk voor de invordering en verzorgt het hele administratieve proces rond de aangifte.

De voorgestelde wijze van heffing is voldoening op aangifte. Dit is een bestaande methode en wordt bijvoorbeeld toegepast bij de heffing van omzetbelasting. In essentie komt deze methode erop neer dat een heffingplichtige zelf moet berekenen of, en zo ja, hoeveel belasting hij op grond van de wet verschuldigd is, wanneer hij tot het doen van aangifte uitgenodigd is. Elke heffingplichtige, die tot het doen van aangifte uitgenodigd is, moet aangifte doen. Dat kan betekenen dat hij een nul-aangifte doet. Indien een heffingplichtige echter belasting verschuldigd is, dan is hij verplicht om op eigen initiatief het bedrag in de aangifte binnen de wettelijk voorgeschreven termijn aan de overheid te betalen. Het bedrag in de aangifte is gelijk aan de belastbare marktinkomsten in het marktinkomstenverslag. Indien een belastingplichtige weet dat hij belasting verschuldigd is, maar niet tot het doen van aangifte uitgenodigd is, dan moet de heffingplichtige de Belastingdienst verzoeken om een uitnodiging tot het doen van aangifte. Een

⁸ Bijvoorbeeld Kamerstukken II 2022/23, 36252, nr. 1 en Kamerstukken II 2022/23, 32637 nr. 507.

⁹ <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/3042/55K3042006.pdf>.

¹⁰ <https://www.bmwk.de/Redaktion/DE/Pressemitteilungen/2022/12/20221215-bundestag-beschliesst-energiepreisbremsen.html>.

¹¹ Zie de hoofdstukken 6, 7 en 8.

belasting op aangifte verschilt met een zogenoemde aanslagbelasting, waarvan de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting voorbeelden zijn. Bij een aanslagbelasting doen heffingplichtigen aangifte waarna de Belastingdienst berekent op basis van de aangifte hoeveel belasting betaald moet worden.

Met deze beoogde uitvoering door voldoening op aangifte ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het bepalen van de hoogte van de heffing bij de elektriciteitsproducent zelf. De basis hiervoor is het door hem opgestelde marktinkomstenverslag. Voorgesteld wordt de NEa namens de Minister voor Klimaat en Energie de bevoegdheid te geven om een bindende aanwijzing te geven aan de elektriciteitsproducent om een nieuw marktinkomstenverslag in te dienen of de belastbare marktinkomsten in het heffingstijdvak ambtshalve vast te stellen.

De Belastingdienst verzorgt de administratie en invordering op basis van de aangifte door de elektriciteitsproducent. De Belastingdienst baseert zich hierbij op de belastbare inkomsten zoals die blijken uit het marktinkomstenverslag. Een naheffingsaanslag kan worden opgelegd indien een nieuw marktinkomstenverslag wordt ingediend door de heffingplichtige of indien de NEa is overgegaan tot een ambtshalve vaststelling van de belastbare marktinkomsten. De aangifte en de voldoening van de belasting dienen plaats te vinden binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar waarin het heffingstijdvak is geëindigd.

In de Verordening is nu het heffingstijdvak 1 december 2022 tot en met 30 juni 2023 opgenomen. Met dit heffingstijdvak moet het indienen van het marktinkomstenverslag, het doen van aangifte en voldoening dan voor 30 juni 2024 gedaan zijn. De Verordening voorziet in een evaluatie door de Commissie op uiterlijk 30 april 2023, waarbij de Commissie kan voorstellen om de toepassingsperiode van de Verordening te verlengen.¹² Vanwege de dynamische verwijzingen in dit wetsvoorstel veranderen het heffingstijdvak en het moment van aangifte en voldoening mee, indien de data van de heffing in de Verordening worden aangepast.

3 Hoofdlijnen van het wetsvoorstel

In de brieven van 30 november 2022¹³ zijn de belangrijkste keuzes van het kabinet met betrekking tot de heffing kenbaar gemaakt. Deze keuzes uit die brief en andere elementen uit de Verordening die een toelichting vergen worden hierna toegelicht.

3.1 Productie-installaties onder de heffing

De inframarginale elektriciteitsheffing is van toepassing op in Nederland of in de Nederlandse exclusieve economische zone opgewekte elektriciteit die is ingevoerd op het elektriciteitsnet of een directe lijn en die is opgewekt uit bronnen waarvoor een vrijgesteld bedrag geldt en met een productie-installatie met een geïnstalleerd vermogen vanaf 1 megawatt.

De Verordening sluit demonstratieprojecten¹⁴ en producenten waarvan de inkomsten per MWh geproduceerde elektriciteit reeds door andere vastgestelde overheidsmaatregelen worden geplafonneerd uit van de inframarginale elektriciteitsheffing.¹⁵ Nederland kent geen producenten waarvan de inkomsten per MWh geproduceerde elektriciteit reeds door andere vastgestelde overheidsmaatregelen worden geplafonneerd, waarop het plafond op marktinkomsten niet van toepassing is.

3.1.1 Bronnen waaruit elektriciteit wordt opgewekt

De Verordening¹⁶ noemt de bronnen waaruit elektriciteit wordt opgewekt die onder de heffing vallen. In Nederland betreft het elektriciteit uit wind, zon, waterkracht, vaste biomassa, biogas, afval en kernenergie. Elektriciteitsopwekking uit geothermie, bruinkool, ruwe aardolieproducten en

¹² Verordening (EU) 2022/1854, artikel 20.

¹³ Kamerstukken II 2022/23, 29023, nr. 361 en Kamerstukken I 2022/23, 29023, V.

¹⁴ Een project waarbij een technologie als eerste in haar soort in de Unie wordt gedemonstreerd en dat een aanzienlijke innovatie vertegenwoordigt die veel verder gaat dan de huidige stand van de techniek, zoals bedoeld in artikel 2 onderdeel 24 van de Elektriciteitsverordening (EU) 2019/943.

¹⁵ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 7, tweede lid.

¹⁶ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 7, eerste lid.

turf vindt in Nederland niet of nauwelijks plaats. Mocht in het heffingstijdvak wel elektriciteitsproductie plaatsvinden uit de laatstgenoemde bronnen die ook voldoet aan de andere voorwaarden, dan valt deze wel onder de heffing.

Volgens de Verordening is het plafond op marktinkomsten ook van toepassing op elektriciteit die wordt opgewekt uit vaste en gasvormige biomassa-brandstoffen, met uitzondering van biomethaan. De prijzen van biomassa zijn door de energiecrisis ook gestegen, waarmee ook de kosten van elektriciteitsopwekking uit deze bron zijn gestegen. Het wetsvoorstel stelt om die reden een hoger vrijgesteld bedrag per megawattuur voor biomassa-brandstoffen voor zoals hierna¹⁷ verder wordt toegelicht. Installaties voor warmtekrachtkoppeling of gascentrales die aardgas of groen gas uit het gasnet – in de Verordening biomethaan genoemd – als bron hebben om elektriciteit op te wekken vallen voor de elektriciteit die ze uit deze bronnen opwekken niet onder de heffing.

De Verordening biedt de mogelijkheid een specifiek plafond vast te stellen voor marktinkomsten uit de verkoop van elektriciteit uit steenkool. Bij hoge gasprijzen zijn de kolencentrales in Nederland elektriciteitsproducenten met lagere marginale kosten dan de gascentrales. De Verordening richt zich op elektriciteitsproducenten met deze lagere marginale kosten. Door de intrekking van de productiebeperking die de kolencentrales was opgelegd, kunnen de Nederlandse kolencentrales volledig profiteren van de hoge marktprijzen.¹⁸ Drie van de vier kolencentrales kunnen daarom nu meer elektriciteit produceren. Deze extra elektriciteit kan, gezien de eerdere productiebeperking, alleen op de korte termijn, en niet reeds lang vooruit, verkocht zijn, waardoor deze kolencentrales profiteren van de huidige hoge elektriciteitsprijzen en resulterende brutomarge, die niet redelijkerwijs kon worden voorzien door de eigenaren van de kolencentrales. Om deze redenen stelt de regering voor gebruik te maken van de mogelijkheid die de Verordening geeft om een specifiek plafond vast te stellen voor marktinkomsten uit de verkoop van elektriciteit uit steenkool.

Met het intrekken van de productiebeperking door het besluit van het kabinet van 20 juni 2022¹⁹ zijn de kolencentrales in de gelegenheid gesteld maximaal te produceren en daarmee te zorgen voor minder gasverbruik voor elektriciteitsopwekking. Het is niet de bedoeling van de regering om het effect van de intrekking van de productiebeperking teniet te doen met deze tijdelijke heffing. Het vrijgestelde bedrag per megawattuur op marktinkomsten is om die reden zodanig hoog vastgesteld dat de kolencentrales elektriciteit produceren zolang zij dat goedkoper kunnen doen dan de gascentrales. Het specifieke plafond dat de Verordening vereist, als een lidstaat kiest voor heffing over marktinkomsten uit elektriciteit opgewekt uit steenkool, wordt hierna²⁰ nader toegelicht.

3.1.2 Vermogensgrens productie-installaties

De Verordening²¹ biedt de mogelijkheid om vanwege aanzienlijke administratieve lasten de heffing niet toe te passen op productie-installaties met een geïnstalleerd vermogen tot 1 megawatt (MW). Dit betekent dat de heffing wel van toepassing is op alle elektriciteitsproductie-installaties die gebruik maken van de bronnen die onder de heffing vallen en een geïnstalleerd vermogen van 1 MW of meer hebben. De grens van 1 MW komt overeen met circa 3.000 zonnepanelen. Een moderne grote windmolen heeft een geïnstalleerd vermogen dat groter is dan 1 MW en valt daarmee onder de heffing.

Met het onderhavige wetsvoorstel wordt de heffing enkel toegepast op productie-installaties met een geïnstalleerd vermogen vanaf 1 MW. Hiermee vallen ruim 25.000 kleinere productie-installaties, veelal zonnepanelen, met een grootverbruikersaansluiting en meer dan 2 miljoen productie-installaties, ook veelal zonnepanelen, met een kleinverbruikersaansluiting niet onder de heffing. Omdat de reductie in aantallen vooral kleine systemen met zonnepanelen betreft en deze een relatief groot deel eigen verbruik kennen - en daarmee geen marktinkomsten opleveren - zijn de gedeerde inkomsten als gevolg van de reductie beperkt. Bovendien worden kleinschalige investeringen in zonnepanelen hiermee niet ontmoedigd. Daarnaast verbetert de verhouding

¹⁷ Zie hiervoor paragraaf 3.3.3.

¹⁸ Kamerstukken II 2022/23, 36197.

¹⁹ Kamerstukken II 2022/23, 29023, nr. 312 en Kamerstukken II 2022/23 36197, nrs. 1-6.

²⁰ Zie hiervoor paragraaf 3.3.4.

²¹ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 7, derde lid.

tussen administratieve lasten en regeldrukkosten enerzijds en de hoogte van de heffing anderzijds zoals verderop wordt toegelicht.²² Met deze keuze brengt het plafond op marktinkomsten aanzienlijke lagere administratieve lasten met zich mee.

De Verordening laat geen ruimte om marktinkomsten uit de eerste MW vrij te stellen. In principe moet alle productie onder de heffing vallen, maar de Verordening geeft de bevoegdheid om een uitzondering hierop te maken in het kader van de uitvoerbaarheid, niet in het kader van een minimale omzetgarantie. De marktinkomsten uit elektriciteitsproductie van een installatie vallen daarom of in zijn geheel onder de heffing of niet. Een deel van de marktinkomsten uit elektriciteitsproductie vrijstellen zou de uitvoering ook extra complex maken vanwege de dan benodigde toerekening. Met de voorgestelde keuze om productie-installaties met een geïnstalleerd vermogen tot 1 MW uit te zonderen, ontstaat onvermijdelijk ongelijkheid tussen installaties van bijvoorbeeld 0,5 MW die niet onder de heffing vallen en installaties van 1,5 MW die wel in zijn geheel onder de heffing vallen.

Bij zonnepanelen wordt de grens van 1 MW bepaald door het piekvermogen van de zonnepanelen, ongeacht de omvang van de omvormers. Het zou onredelijk zijn als een zonnepark van 1,9 MW met omvormers die maximaal 50% van het piekvermogen van de zonnepanelen kunnen omzetten, niet onder de heffing zou vallen en een zonnepark van 1 MW waarbij de omvormers 100% van het piekvermogen van de omvormers kunnen omzetten, wel. Het zonnepark van 1,9 MW produceert op jaarbasis, ondanks de andere omvormers, immers veel meer elektriciteit dan het zonnepark van 1 MW. Het zonnepark van 1,9 MW boekt daarmee absoluut gezien veel meer inkomsten die ruimschoots hoger liggen dan hetgeen werd verwacht toen werd besloten te investeren, dan het zonnepark van 1 MW. Dit betekent tevens dat het aansluitregister niet altijd leidend is om te bepalen of een productie-installatie wel of niet onder de heffing valt. Indien het aansluitregister een aangesloten vermogen van 1 MW of meer bevat dan zal de productie-installatie onder de inframarginale elektriciteitsheffing vallen. Indien het aansluitregister een aansluitvermogen van bijvoorbeeld 0,8 MW bevat, dan kan de productie-installatie nog steeds onder de inframarginale elektriciteitsheffing vallen als dat bijvoorbeeld komt door omvormers die maximaal 70% van het vermogen van de zonnepanelen omzetten. Het vermogen van de zonnepanelen zelf is in dat geval immer $0,8/0,7 = 1,14$ MW en dat is bepalend voor de vraag of de productie-installatie wel of niet onder de inframarginale elektriciteitsheffing valt.

Het eigen verbruik voordat op het net wordt ingevoed is niet relevant om te bepalen of een installatie wel of niet onder de heffing valt. Een installatie van 1,5 MW waarvan vanwege eigen verbruik gemiddeld 0,5 MW op het net of een directe lijn wordt ingevoed, valt dus wel onder de heffing. Bij het bepalen van de hoogte van de heffing wordt vervolgens wel alleen het deel meegenomen dat de producent op het net heeft ingevoed omdat daar altijd gemeten wordt. Een directe lijn verbindt een productie-installatie van een producent rechtstreeks met een of meer verbruikers van elektriciteit en is om die reden vergelijkbaar met een net. Alleen voor het deel dat de producent niet zelf verbruikt en op het net invoedt, ontvangt de producent marktinkomsten. Daarmee valt alle geproduceerde elektriciteit uit installaties die onder de heffing vallen en op het net of een directe lijn wordt ingevoed wel onder de heffing.

Eén productie-installatie kan op grond van de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (hierna: SDE) meerdere beschikkingen hebben. Zo zijn er windparken waarvoor per windmolen of groep van windmolens een aparte SDE-beschikking is gegeven. Bij zonneparken kan bijvoorbeeld ook een gefaseerde aanleg reden zijn voor meerdere subsidiebeschikkingen. Dit zal voor de heffing niettemin één installatie zijn. Het aantal SDE-beschikkingen of de omvang van de beschikking is niet relevant voor de bepaling of een installatie wel of niet onder de heffing valt en of er wel of niet sprake is van één productie-installatie. Het geheel van zonnepanelen, windmolens of andere productie-installaties, waarvan de productie gezamenlijk op het net of een directe lijn wordt ingevoed, bepaalt of de vermogensgrens al dan niet wordt overschreden en daarmee of het wel of niet onder de heffing valt. Het aantal eigenaren van die installatie is niet relevant.

²² Zie hoofdstuk 8.

Om het vermogen te bepalen is aangesloten bij artikel 1, zesde en zevende lid, van de Elektriciteitswet 1998. Alleen bij een gezamenlijke aansluiting als bedoeld in artikel 1, zevende lid, van de Elektriciteitswet 1998 is sprake van twee of meer productie-installaties of onroerende zaken achter één aansluiting, die voor deze heffing worden beschouwd als twee of meer afzonderlijke productie-installaties. Een gezamenlijke aansluiting betreft het zogenaamde 'cable pooling' en is het inzetten van dezelfde netaansluiting voor twee verschillende elektriciteitsproductie-installaties. Er zijn dan meerdere producenten op één aansluiting.

Bij installaties die ook warmte opwekken, bepaalt het maximale elektrisch vermogen van de installatie of de installatie onder de heffing valt. Het maximale thermische vermogen waarmee warmte geleverd kan worden is voor de grens van de heffing niet relevant. Bij hybride installaties gaat het om het totale elektrisch vermogen dat geleverd kan worden, ongeacht de samenstelling van de bronnen.

Op grond van data die bekend zijn uit onder andere de SDE is de verwachting dat er in totaal ongeveer 1.500 productie-installaties onder de heffing vallen.

3.2 Marktinkomsten

3.2.1 Definitie marktinkomsten volgens de Verordening

De Verordening²³ definieert marktinkomsten als de inkomsten die een producent ontvangt in ruil voor de verkoop en levering van elektriciteit in de EU, ongeacht de contractuele vorm waarin die ruil plaatsvindt, met inbegrip van stroomafnameovereenkomsten en andere verrichtingen ter afdekking van schommelingen op de groothandelsmarkt voor elektriciteit, met uitzondering van alle door de lidstaten verleende steun. Dit betekent uitdrukkelijk dat er voor de berekening van de marktinkomsten naar de inkomsten wordt gekeken en niet naar de kosten – vast en variabel – of de winst. Kosten die afhankelijk zijn van de elektriciteitsprijs kunnen gelet op de definitie van de Verordening niet in mindering worden gebracht op marktinkomsten. Dit betreft bijvoorbeeld de grondkosten die afhankelijk zijn gemaakt van de elektriciteitsprijs.

Opbrengsten uit de verkoop van garanties van oorsprong vallen niet onder de heffing, omdat dit niet de verkoop en levering van elektriciteit betreft. Batterijen met een eigen aansluiting zijn geen producent en vallen niet onder de heffing. Batterijen in combinatie met zon of wind vergroten ook de mogelijkheid tot verbruik achter de meter, waardoor er minder elektriciteit op het net wordt ingevoerd en er dus minder elektriciteit onder de heffing valt. De heffing corrigeert niet voor de mogelijkheid om met een batterij bij een wind- of zonnepark hogere marktinkomsten te genereren. De batterij is dan onderdeel van het wind- of zonnepark en voor de heffing wordt naar alle marktinkomsten gekeken van de elektriciteit die op het net wordt ingevoerd. De hogere marktinkomsten door de batterijen zijn daar in deze gevallen voor deze tijdelijke heffing niet van te onderscheiden.

De marktinkomsten uit elektriciteitsproductie worden gebaseerd op de onderdelen van de boekhouding van de producent die betrekking hebben op verkoop uit de productie. Voor dit deel van de boekhouding dienen de inkomsten per verkochte megawattuur (MWh) te worden berekend. Daarbij wordt rekening gehouden met zowel verkopen als aankopen. Indien een producent deel uitmaakt van een groep, dan worden de marktinkomsten ten minste gelijk gesteld aan de inkomsten uit vergelijkbare overeenkomsten die op de groothandelsmarkt voor elektriciteit worden gesloten tussen onafhankelijke partijen.

Daarnaast bepaalt de Verordening dat het plafond op marktinkomsten alleen geldt voor gerealiseerde marktinkomsten. Dit is volgens de Verordening noodzakelijk om te voorkomen dat producenten die niet daadwerkelijk profiteren van de huidige hoge elektriciteitsprijzen, worden benadeeld omdat zij hun inkomsten hebben afgedekt tegen schommelingen op de groothandelsmarkt voor elektriciteit. De maatregel waarbij het plafond op marktinkomsten wordt ingevoerd, mag volgens de Verordening²⁴ marktdeelnemers er dan ook niet van weerhouden

²³ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 2, onder 5.

²⁴ Verordening (EU) 2022/1854, overweging 30.

dergelijke contractuele verplichtingen aan te gaan. Met de dalende energieprijzen in december 2022 en januari 2023, behoort het eventuele voordeel uit afdekking tegen schommelingen op de groothandelsmarkt ook tot de marktinkomsten.

De Verordening²⁵ schrijft daarnaast voor dat lidstaten doeltreffende maatregelen moeten nemen om ervoor te zorgen dat het plafond op marktinkomsten daadwerkelijk wordt toegepast in gevallen waarin producenten worden gecontroleerd door, of gedeeltelijk eigendom zijn van, andere ondernemingen, met name wanneer zij deel uitmaken van een verticaal geïntegreerde onderneming. Door – zoals hierboven aangegeven - marktinkomsten in dergelijke gevallen ten minste gelijk te stellen aan de inkomsten uit vergelijkbare overeenkomsten die op de groothandelsmarkt voor elektriciteit wordt hierin voorzien.

Als gerealiseerde marktinkomsten worden gerekend inkomsten uit de verkoop van elektriciteit aan afnemers en handelaren, die niet met de producent in een groep zijn verbonden en aan eindafnemers van elektriciteit die met de producent in een groep zijn verbonden. Tot de marktinkomsten behoren ook negatieve inkomsten uit de aankoop van elektriciteit op een elektriciteitsmarkt. Het kan immers zijn dat elektriciteit door de producent vooraf verkocht is en door minder wind dan verwacht toch niet geproduceerd wordt. De producent zal die elektriciteit dan alsnog moeten inkopen om aan zijn verkoopverplichting te voldoen. Deze aankoopkosten zijn dan negatieve marktinkomsten. Ook negatieve en positieve inkomsten uit overeenkomsten met betrekking elektriciteit ter afdekking van risico's van prijsschommelingen op de groothandelsmarkt voor elektriciteit behoren tot de marktinkomsten zoals verderop toegelicht.²⁶ Als dit overeenkomsten met betrekking tot elektriciteitsprijzen in een meer liquide elektriciteitsmarkt als Duitsland betreft, zijn deze inkomsten ook onderdeel van de marktinkomsten.

Omdat, zoals hierboven is vermeld, bij het vaststellen van de marktinkomsten geen rekening wordt gehouden met de kosten, horen negatieve en positieve inkomsten uit overeenkomsten met betrekking tot bijvoorbeeld brandstofkosten zoals kolen of biomassa ter afdekking van risico's van prijsschommelingen op de markt niet tot de marktinkomsten.

3.2.2 Positieve en negatieve inkomsten uit afdekking van risico's (hedges)

Omdat elektriciteit (nog) niet op grote schaal winstgevend opgeslagen kan worden, verschillen de elektriciteitsprijzen van moment tot moment. Op de belangrijke Europese dag-vooruit-markten voor elektriciteit komt er in elk land - of soms deel daarvan - voor elk uur een andere elektriciteitsprijs tot stand. Om zeker te zijn van voldoende inkomsten kan een producent een deel van de elektriciteit lang vooruit verkopen. Dit kan op elektriciteitsbeurzen bijvoorbeeld één of twee maanden vooruit of voor één of twee hele jaren vooruit. Dit worden dan futures genoemd; indien die buiten de beurs om gaat heten het forwards. Ook kan elektriciteit van vaak een specifieke grote installatie buiten elektriciteitsbeurzen om met een specifiek contract direct aan een grote afnemer worden verkocht. Dit wordt vaak een power purchase agreement (ppa) genoemd. Voor het afdekken van de financiële risico's met onder andere forwards, futures en ppa's wordt de verzamelnaam hedges gebruikt. Als de uiteindelijk prijs voor een bepaald uur hoger is dan de prijs van de future, forward of ppa, betaalt de producent het verschil en bij een lagere prijs krijgt hij het verschil. Omdat deze positieve en negatieve inkomsten uit afdekking van risico's (hedges) onderdeel zijn van de daadwerkelijke marktinkomsten moeten deze meegeteld worden bij de marktinkomsten. Dit geldt expliciet voor hedges die gerelateerd zijn aan de elektriciteitsprijs, waar de Verordening zich op richt. Hedges afgesloten ter afdekking van risico's met betrekking tot de kosten van de elektriciteitsproductie, zoals de kosten van brandstoffen, blijven buiten beschouwing voor het bepalen van de marktinkomsten.

3.2.3 Uitzondering inkomsten uit balancerings (FCR, aFRR en mFRR), redispatching en compensatiehandel

Aangezien vraag en aanbod van elektriciteit altijd in evenwicht moeten zijn, koopt de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet (Tennet TSO B.V., verder: TenneT) zogenoemde balanceringsreserves in.²⁷ Dit betreft de Frequency Containment Reserves (FCR), automatic

²⁵ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 6, derde lid.

²⁶ Paragraaf 3.2.2.

²⁷ <https://www.tennet.eu/nl/balanceringsmarkten>.

Frequency Restoration Reserve (aFRR) en manual Frequency Restoration Reserves (mFRR). Balanceringsdienstverleners (BSP's) ontvangen de balanceringsenergieprijs voor de elektriciteit die is ingezet. De balanceringsverantwoordelijke partijen (BRP's) betalen deze prijs voor het afwijken van hun portfolioprognozes. Als balanceringsverantwoordelijke partijen (BRP's) helpen bij het oplossen van de systeembalans, ontvangen zij de onbalansprijs van TenneT. Dit wordt passieve balancerings genoemd. De balanceringsverantwoordelijke partijen (BRP's) kunnen de baten van passieve balancerings doorgeven aan onder andere elektriciteitsproducenten in hun portfolio.

Daarnaast zet TenneT redispatch in om transportproblemen in het net op te lossen en eventueel compensatiehandel om datzelfde landsgrensoverschrijdend te doen. Bij redispatch en compensatiehandel wordt het transportprobleem opgelost door aan de ene kant van het knelpunt meer elektriciteit te produceren of minder af te nemen en aan de andere kant van het knelpunt precies andersom. TenneT betaalt de kosten van redispatch en compensatiehandel.

Om op situaties te kunnen reageren waarin de toepassing van het plafond op marktinkomsten van invloed kan zijn op inzet van balanceringsenergie of redispatching en compensatiehandel kunnen lidstaten op grond van de Verordening²⁸ besluiten dat het plafond op marktinkomsten niet van toepassing is op de inkomsten uit de verkoop van elektriciteit op de balanceringsenergiemarkt en op inkomsten uit de compensatie voor redispatching en compensatiehandel.

Ondanks dat de volumes van de geproduceerde elektriciteit op de balanceringsmarkt en de elektriciteit die wordt ingezet voor redispatch relatief gering zijn, draagt het uitzonderen van de heffing van de marktinkomsten en de meer of minder ingezette elektriciteit van de balanceringsdienstverleners (BSP's) voor FCR, aFRR en mFRR bij aan de leveringszekerheid. De zogenaamde passieve balancerings, ofwel betalingen aan de balanceringsverantwoordelijke partijen (BRP's), vallen wel onder de heffing.

Als passieve balancerings niet onder de heffing zou vallen, zou dat een prikkel zijn om productiecapaciteit achter te houden en daarmee kortstondig een tekort en onbalans te veroorzaken en dat vervolgens 'passief weg te regelen' wat niet onder de heffing zou vallen. Partijen die nu passief regelen hebben wel de mogelijkheid om hun flexibiliteit zelf als erkende balanceringsdienstverlener (BSP) of via een andere erkende balanceringsdienstverlener (BSP) aan te bieden en op die wijze niet onder de heffing te vallen. Windparken en zonnepanelen die nu passief mee regelen door af en toe juist iets minder te produceren kunnen dat nog steeds doen als de prijs na heffing nog steeds aantrekkelijk is of die aanbieden via balanceringsdienstverleners (BSP's). De balanceringsdienstverleners (BSP's) kunnen de baten van de ingezette elektriciteit doorgeven en die vallen niet onder de heffing.

Het is ondanks deze keuzes onvermijdelijk dat de inframarginale elektriciteitsheffing enige invloed op de inzet in deze markten heeft. Dit komt omdat de heffing is gebaseerd op marktinkomsten uitgedrukt in euro's per MWh en daarmee afhankelijk is van zowel de marktinkomsten in euro's als de elektriciteitsproductie in MWh. De prijs voor het afregelen van elektriciteitsproductie zal hierdoor mogelijk hoger worden, omdat er bij gelijkblijvende marktinkomsten (de euro's uit balancerings tellen immers niet mee) een kleiner volume geproduceerd wordt en de marktinkomsten per MWh hierdoor stijgen. Hierdoor zullen wind en zonneparken alleen tegen hogere balanceringsenergieprijzen bereid zijn af en toe juist iets minder te produceren.

3.2.4 Aggregatie marktinkomsten per maand

Met het wetsvoorstel wordt de heffing vastgesteld op per maand geaggregeerde marktinkomsten. Hiermee worden de administratieve lasten en regeldrukkosten beperkt, omdat wordt aangesloten bij de (maandelijkse) boekhouding van bedrijven. Daarnaast wordt de kans op effecten bij overgangen van de ene naar de andere periode verkleind doordat het aantal overgangen veel kleiner is dan bij een keuze voor aggregatie per uur, dag of week. Vanwege de heffing zou het aantrekkelijk kunnen zijn aan het eind van de periode nog wat meer of minder te produceren. Omdat de prijzen per uur en per maand op de beurs flink kunnen verschillen, wordt voorgesteld om te kiezen voor gemiddelden over een kortere periode dan de gehele looptijd van zeven maanden.

²⁸ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 7, vierde lid.

Een bijkomend argument om niet te kiezen voor de gehele periode van zeven maanden is dat de Verordening een evaluatiebepaling bevat waarmee de toepassingsperiode van de Verordening kan worden verlengd. Een keuze voor een maand geeft daarmee minder onzekerheid over de wijze waarop de heffing wordt berekend in het geval de toepassingsperiode van de Verordening wordt verlengd.

Aggregatie van de marktinkomsten per maand voor de heffing betekent dat naar alle marktinkomsten (uitgedrukt in euro's) wordt gekeken die voortvloeien uit de productie van elektriciteit in een bepaalde maand uit bronnen waarvoor hetzelfde vrijgestelde bedrag per megawattuur geldt. De marktinkomsten worden toegerekend aan de kalendermaand waarin de opgewekte elektriciteit wordt ingevoegd op het elektriciteitsnet of een directe lijn. Vervolgens worden deze marktinkomsten gedeeld door het aantal MWh productie. Dit geeft de marktinkomsten in euro's per MWh voor die maand. Het product van enerzijds de marktinkomsten in euro's per MWh voor die maand minus het vrijgestelde bedrag per MWh en anderzijds de productie in die maand in MWh, levert de belastbare marktinkomsten voor die maand op. Zoals verderop²⁹ wordt toegelicht is de verschuldigde inframarginale elektriciteitsheffing gelijk aan negentig procent van de belastbare marktinkomsten.

Hierna volgt een rekenvoorbeeld ter illustratie. Stel de marktinkomsten in een maand zijn per saldo € 2.300 voor een productie van 10 MWh. Dan zijn de marktinkomsten per MWh in die maand € 230/MWh ($€ 2.300 / 10 \text{ MWh} = € 230/\text{MWh}$). Als het vrijgesteld bedrag voor deze bronnen € 130/MWh bedraagt, is de verschuldigde inframarginale elektriciteitsheffing voor die maand $90\% * € (230-130)/\text{MWh} * 10 \text{ MWh} = € 900$.³⁰

Het kan zijn dat de contracten voor elektriciteitsverkoop zodanig zijn opgesteld dat de daadwerkelijke marktinkomsten in een maand pas later kunnen worden vastgesteld. Dit is bijvoorbeeld aan de orde, indien de marktinkomsten gekoppeld zijn aan een specifiek 'correctiebedrag hernieuwbare elektriciteit' zoals de Minister voor Klimaat en Energie die jaarlijks rond april vaststelt voor de SDE voor het voorafgaande kalenderjaar. Voor het kalenderjaar 2021 betrof dat de Regeling vaststelling definitieve correcties duurzame energieproductie en klimaattransitie 2021. Omdat het vrijgesteld bedrag per megawattuur volgens de Verordening geldt voor gerealiseerde marktinkomsten moet met dergelijke aanpassingen rekening worden gehouden om de maandelijkse inkomsten te bepalen. Om deze reden zal in elk geval een deel van de heffingplichtigen niet direct na afloop van het heffingstijdvak en ook niet direct na afloop van het kalenderjaar waarin het tijdvak valt de grondslag voor de heffing kunnen vaststellen. De termijnen laten hier ook de ruimte voor.

3.3 Vrijgestelde bedragen per megawattuur (plafonds)

In het wetsvoorstel wordt het plafond waarvan in de Verordening sprake is, omschreven als het bedrag van de belastbare marktinkomsten per MWh dat is vrijgesteld van de heffing. Met het wetsvoorstel worden de verschillende vrijgestelde bedragen per megawattuur vastgesteld. In de volgende paragrafen wordt de hoogte en wijze waarop deze bepaald zijn, toegelicht.

Productie en marktinkomsten uit alle bronnen die onder hetzelfde vrijgestelde bedrag vallen, worden per maand bij elkaar opgeteld en opgenomen in het marktinkomstenverslag. Indien een producent onderdeel is van een groep worden de marktinkomsten van de gehele groep per vrijgesteld bedrag samengebracht in het marktinkomstenverslag.

3.3.1 Algemeen vrijgesteld bedrag per megawattuur

Het plafond, in het wetsvoorstel het vrijgestelde bedrag voor de heffing genoemd, bepaalt waarboven de marktinkomsten van elektriciteitsproducenten tot een heffing leiden. Het wetsvoorstel bevat, op een aantal afwijkende vrijgestelde bedragen per megawattuur na die hierna worden toegelicht, met € 130/MWh een lager vrijgesteld bedrag per megawattuur dan het maximum van € 180/MWh dat wordt vermeld in de Verordening.³¹ Dit algemene vrijgestelde

²⁹ Zie paragraaf 3.6.

³⁰ De hoogte van het tarief, 90%, is toegelicht in paragraaf 3.6.

³¹ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 6, eerste lid.

bedrag geldt in Nederland met name voor wind, zon, waterkracht, afval en kernenergie, tenzij vanwege de SDE voor een specifieke installatie voor elektriciteitsopwekking uit wind, zon, of waterkracht een ander vrijgesteld bedrag van toepassing is³².

De keuze voor een lager algemeen vrijgesteld bedrag per megawattuur dan het maximum uit de Verordening heeft een aantal redenen. Ten eerste ligt het vrijgestelde bedrag van € 130/MWh ruim boven de gemiddelde weekprijzen van € 40/MWh tot € 70/MWh die in Nederland op de dag-vooruitmarkt gangbaar waren voordat de EU geconfronteerd werd met minder levering van gas uit Rusland, met hogere gasprijzen en daardoor ook hoge elektriciteitsprijzen tot gevolg. Een vrijgesteld bedrag van € 130/MWh leidt daarmee nog steeds tot inkomsten die ruimschoots hoger liggen dan hetgeen elektriciteitsproducenten verwachtten toen zij besloten te investeren.

Een tweede reden voor de keuze van een lager plafond is dat in de Verordening³³ sprake is van prijzen tijdens piekuren. Hierboven is toegelicht waarom is gekozen om de marktinkomsten per maand te aggregeren. Omdat elektriciteit niet opgeslagen kan worden, verschillen de elektriciteitsprijzen van moment tot moment. Ook voor Nederland komt op de belangrijke Europese dag-vooruitmarkt voor elk uur een andere elektriciteitsprijs tot stand. Door de keuze om voor de heffing niet uit te gaan van de (piek)prijzen per uur, maar van de gemiddelde elektriciteitsprijzen in een maand tellen ook de prijzen in uren die onder het vrijgestelde bedrag per megawattuur liggen mee voor het maandgemiddelde. Hierdoor liggen de per maand geaggregeerde marktinkomsten en daarmee de te betalen heffing lager, dan wanneer de marktinkomsten uitgedrukt in €/MWh per uur de basis zouden vormen voor de heffing. Hoeveel lager is lastig te voorspellen, omdat dit afhankelijk is van de mate waarin in de heffingsperiode de prijzen per uur boven en onder het vrijgestelde bedrag komen en de mate waarin elektriciteitsproducenten hun marktinkomsten hebben afgedekt tegen schommelingen op de groothandelsmarkt voor elektriciteit.

Een derde reden voor de keuze voor een lager vrijgesteld bedrag van € 130/MWh is dat dit in lijn is met de keuzes in de landen om ons heen. In België vermeldt de aangenomen wet ook een vrijgesteld bedrag van € 130/MWh. De invulling van de heffing in Duitsland komt globaal overeen met een vrijgesteld bedrag van eveneens € 130/MWh. De Duitse systematiek wijkt wel af van de Nederlandse en Belgische, omdat in Duitsland elke productie-installatie een ander vrijgesteld bedrag per megawattuur kan hebben, afhankelijk van de individuele subsidiebeschikking.

3.3.2 Vrijgesteld bedrag per megawattuur voor SDE met fase-, basis- of tenderbedrag boven € 130/MWh

Het wetsvoorstel voorziet in een afwijkend vrijgesteld bedrag voor productie-installaties die onder de heffing vallen en waarvoor een SDE-beschikking is afgegeven met een fase-, basis- of tenderbedrag³⁴ dat hoger is dan € 130/MWh. Deze productie-installaties produceren per jaar circa 3,8 TWh aan hernieuwbare elektriciteit en leveren een belangrijke bijdrage aan de productie van hernieuwbare energie in Nederland. Om deze productie te continueren, wordt voor deze installaties een afwijkend vrijgesteld bedrag gehanteerd. Deze producenten konden immers rekenen op aanvulling van de marktinkomsten met subsidie tot het fase-, basis- of tenderbedrag om hun investering terug te verdienen. Voorgesteld wordt om voor deze installaties een vrijgesteld bedrag per megawattuur te laten gelden dat gelijk is aan het fase-, basis- of tenderbedrag voor deze productie-installatie. Pas als de marktinkomsten uit deze installatie per maand hoger zijn dan het fase-, basis- of tenderbedrag, moet een heffing worden betaald. Er zijn in Nederland circa 100 productie-installaties waarvoor een SDE-beschikking is afgegeven met een fase-, basis- of tenderbedrag hoger dan € 130/MWh. Hiermee blijft het investeringsklimaat voor hernieuwbare elektriciteitsproductie gewaarborgd.

Voor windenergie op zee en op land is bij subsidieverlening in het verleden een windfactor opgenomen van 1,25. Dit is bijvoorbeeld het geval geweest in de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2008 en in de Regeling windenergie op zee 2009. Door de windfactor

³² Zie paragraaf 3.3.2.

³³ Verordening (EU) 2022/1854, overweging 28.

³⁴ Het betreft een fase-, basis- of tenderbedrag, zoals bedoeld in de artikelen 10, 11 en 19 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie. Dit fase-, basis- of tenderbedrag geldt voor die productie-installatie volgens de artikelen 13 en 21 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie ook voor de gehele subsidieperiode.

werd het fase-, basis- of tenderbedrag bij windprojecten met deze factor verhoogd en de hoeveelheid elektriciteit per jaar waarover de subsidie werd uitgekeerd met deze factor verlaagd. Per saldo bleef de subsidie per jaar gelijk, maar er was nauwelijks risico's meer dat door een jaar met weinig wind, niet de volledige subsidie zou worden uitgekeerd. In de Regeling aanwijzing categorieën duurzame energieproductie 2015 is een overgangsbepaling voor de windfactor opgenomen. Sindsdien wordt voor nieuwe projecten het risico op slechte windjaren opgevangen door middel van banking³⁵ en niet meer met de windfactor. Voor de hoogte van het vrijgestelde bedrag per megawattuur voor windenergie geldt het fase-, basis- of tenderbedrag zonder toepassing van de correctiefactor van 1,25. Indien bijvoorbeeld voor een productie-installatie een tenderbedrag van € 180/MWh voor 3.000 vollasturen is ingediend en na toepassing van de windfactor een bedrag wordt uitgekeerd van € 225/MWh³⁶ voor 2.400 vollasturen³⁷, geldt dus als vrijgesteld bedrag € 180/MWh.

3.3.3 Vrijgesteld bedrag per megawattuur voor biomassa-brandstoffen

Op grond van de Verordening³⁸ kunnen lidstaten een hoger vrijgesteld bedrag per megawattuur op marktinkomsten vaststellen voor producenten die elektriciteit opwekken uit bepaalde bronnen, mits hun investeringen en exploitatiekosten het maximum van € 180/MWh overschrijden. Met het wetsvoorstel wordt het vrijgestelde bedrag voor (vaste en gasvormige) biomassa-brandstoffen met uitzondering van groen gas uit het gasnet, dat op grond van de Verordening niet onder de heffing valt³⁹, vastgesteld op € 240/MWh⁴⁰. De belangrijkste reden is dat deze vorm van elektriciteitsopwekking geconfronteerd wordt met flink gestegen biomassa-prijzen en energiekosten. Omdat deze biomassa ook deels wordt ingezet voor biobrandstoffen ten behoeve van de mobiliteit en voor het maken van groen gas, is niet de verwachting dat deze prijzen snel gaan dalen.

Daarnaast moet het hogere vrijgestelde bedrag per megawattuur voorkomen dat de kolencentrales significant minder biomassa gaan bijstoken en meer kolen gaan stoken, waardoor de CO₂-uitstoot in Nederland zou toenemen. Ook is het ongewenst dat vanuit biovergisting minder elektriciteit wordt geproduceerd, wat door gascentrales moet worden opgevangen. Een flexibel vrijgesteld bedrag voor biomassa is niet mogelijk, omdat de vormen van biomassa zeer divers zijn en er geen geschikte openbare referentieprijzen beschikbaar zijn. De € 240/MWh is gebaseerd op de geschatte prijs voor houtige biomassa eind november 2022.

3.3.4 Vrijgesteld bedrag per megawattuur voor steenkool

In de paragraaf over de bronnen waarmee elektriciteit wordt opgewekt⁴¹ is voorgesteld een specifiek vrijgesteld bedrag per megawattuur vast te stellen voor marktinkomsten uit de verkoop van elektriciteit uit steenkool. In deze paragraaf wordt de hoogte van het specifieke vrijgestelde bedrag per megawattuur toegelicht.

Kolencentrales vallen onder het Europese systeem voor emissiehandel: het Emissions Trading System (ETS). Emissiehandel is de handel in emissierechten: het recht om broeikasgassen uit te stoten. Met één emissierecht mag een bedrijf één ton koolstofdioxide (CO₂) uitstoten. Het aantal beschikbare rechten is beperkt en gaat elk jaar omlaag. De prijs voor een emissierecht, de CO₂-prijs, wordt bepaald door vraag en aanbod.

Het specifieke vrijgestelde bedrag per megawattuur voor de marktinkomsten uit de verkoop van elektriciteit uit steenkool zal meebewegen met de marginale kosten van elektriciteitsproductie uit steenkool, die bestaan uit de prijs van kolen en die van CO₂. Daarnaast is uitgegaan van een vast bedrag van € 40/MWh bovenop de kosten voor kolen en CO₂. Zolang de kolen- en ETS-prijzen laag zijn, is het vrijgestelde bedrag voor de kolencentrales gelijk aan het vrijgestelde bedrag van

³⁵ Banking is de mogelijkheid om niet benutte subsidiabele productie in te halen in latere jaren of productie die hoger is dan de maximaal subsidiabele productie mee te nemen naar een volgend jaar. Die mogelijkheid kan gebruikt worden als in een later jaar de productie tegenvalt.

³⁶ $1,25 * € 180/\text{MWh} = € 225/\text{MWh}$.

³⁷ $3.000 / 1,25 = 2.400$ vollasturen.

³⁸ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 8, eerste lid, onderdeel b.

³⁹ Zie paragraaf 3.1.1.

⁴⁰ Het Kamerlid Bontenbal (CDA) heeft op 16 december 2022 vragen gesteld aan de minister voor Klimaat en Energie over de gevolgen van de inframarginale prijschap op biogasproducenten met een warmtekrachtkoppeling (WKK), kenmerk 2022Z25440. De nog te verzenden antwoorden hierop worden waar nodig nog verwerkt in deze paragraaf.

⁴¹ Paragraaf 3.1.1.

€ 130/MWh van de andere elektriciteitsproducenten. Bij hoge kolen- en/of ETS-prijzen is het vrijgestelde bedrag per megawattuur specifiek voor de elektriciteit opgewekt uit kolen hoger, om te voorkomen dat de kolencentrales als gevolg van de heffing op marktinkomsten niet zouden produceren, en gascentrales de elektriciteitsproductie over zouden moeten nemen. Gesteld dat de specifieke berekening tot een uitkomst van € 120/MWh leidt, dan is het vrijgestelde bedrag waarboven de marktinkomsten worden afgeroomd dus € 130/MWh. In het geval dat de berekening echter tot een uitkomst van € 190/MWh leidt, is het vrijgestelde bedrag waarboven de marktinkomsten worden afgeroomd € 190/MWh.

Het vaste bedrag van € 40/MWh verandert niet en zorgt ervoor dat de producenten een redelijke brutomarge overhouden. Op deze wijze wordt ervoor zorggedragen dat alleen dat deel van de marktinkomsten wordt afgeroomd waarmee de producenten vooraf geen rekening konden houden. De hoogte van de vaste component is gebaseerd op de historische brutomarge, de elektriciteitsprijs gecorrigeerd voor de kolen- en CO₂-prijs (de zogenoemde clean dark spread). Deze heeft tussen 2018 en medio 2021 gefluctueerd tussen circa € 5/MWh en € 20/MWh, gebaseerd op dezelfde parameters die worden gehanteerd bij het vaststellen van het maandelijkse vrijgestelde bedrag per megawattuur. De vaste component ligt hier significant boven, op een niveau dat de eigenaren van de kolencentrales niet redelijkerwijs hadden kunnen verwachten voorafgaand aan het moment vanaf de zomer van 2021 waarop Rusland minder gas aan Europa ging leveren.

Het vrijgestelde bedrag per megawattuur voor elektriciteit opgewekt met steenkool wordt met dezelfde periodiciteit vastgesteld als de marktinkomsten van de elektriciteitsproducent, dus per maand. De referentieprijzen voor kolen en CO₂ worden per dag waarin er prijzen beschikbaar zijn gedurende een maand gevolgd, om aan het einde van die maand een maandelijks prijsgemiddelde hiervan te berekenen. Het vrijgestelde bedrag per megawattuur per maand is daarmee beschikbaar aan het einde van die maand.

Het vrijgestelde bedrag per megawattuur voor marktinkomsten uit de verkoop van elektriciteit opgewekt met steenkool is gelijk aan de som van de kolenprijs (€/ton kolen) en het product van de ETS-prijs (€/ton CO₂) en de emissiefactor (ton CO₂ per ton kolen), vermenigvuldigd met de efficiëntie (ton kolen per MWh elektriciteit), waarbij het vaste bedrag van € 40/MWh wordt opgeteld. De efficiëntie (ton kolen per MWh elektriciteit) wordt berekend door 1 te delen door de energiedichtheid (MJ/ton kolen) omgerekend naar MWh/ton kolen en de uitkomst te vermenigvuldigen met de efficiëntie van de centrale.⁴²

De kolenprijs betreft de kolenprijs van de API2 Rotterdam Coal Future van de eerstvolgende kalendermaand. Deze is bijvoorbeeld te vinden op <https://www.theice.com/products/243/API2-Rotterdam-Coal-Futures>. Voor de kolenprijs in de maand december 2022 wordt hierbij gekeken naar de prijs van kolen in de maand januari. Dit sluit aan bij hoe de meeste eigenaren van kolencentrales hun kolen inkopen. De eigenaar van de kolencentrale betaalt veelal deze prijs om zijn voorraden aan te vullen als hij besluit extra elektriciteit te produceren. De ETS-prijs is de ETS-prijs van de eerstvolgende december EUA Future, zoals te vinden op <https://www.theice.com/products/197/EUA-Futures>. Hiervoor wordt gekeken naar de prijzen in de laatste maand van het lopende jaar waarin de ETS-rechten nodig zijn voor de uitstoot die gepaard is gegaan met de elektriciteitsproductie, omdat dan de handel het meest liquide is. De ETS-prijzen voor de maand december 2022 worden dus bepaald door de ETS-prijzen in dezelfde maand. De ETS-prijzen in de maand januari 2023 worden bepaald door de ETS-future prijs voor december 2023 zoals die is in de maand januari 2023.

De emissiefactor (ton CO₂ per ton kolen) en de energiedichtheid (MJ/ton kolen) volgen beiden uit de standaard CO₂ emissiefactoren in de Nederlandse lijst van energiedragers (NIR 2022 standaardwaarden) zoals gepubliceerd door de rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) en te vinden via <https://www.emissieautoriteit.nl/onderwerpen/monitoring-emissies/documenten/hulpdocument/2022/07/18/standaardwaarden-nir-2022>. De efficiëntie van de centrale is die zoals in de omgevingsvergunning opgenomen.⁴³ In de praktijk hebben de

⁴² De formule om het vrijgestelde bedrag te berekenen was al als bijlage opgenomen in de eerder genoemde Kamerbrieven van 30 november 2022: Kamerstukken II 29023, nr. 361 en Kamerstukken I 2022/23, 29023, V.

⁴³ Dit is 46% voor de drie moderne kolencentrales en 42% voor de oudere Amer kolencentrale.

kolencentrales onder andere door op en afregelen een lager rendement, maar deze verschilt per centrale en is onder andere afhankelijk van de deellast. Door aan te sluiten bij de omgevingsvergunning is de efficiëntie eenduidig vast te stellen. De vaste component van € 40/MWh biedt voldoende ruimte zodat de kolencentrales met een lager gerealiseerde efficiëntie nog steeds in bedrijf zullen zijn en niet in zijn geheel zullen afschakelen.

3.4 Hybride installaties

Voor hybride installaties die elektriciteit opwekken uit twee bronnen zoals bijvoorbeeld biomassa en afval of biomassa en steenkool, kan door middel van garanties of certificaten van oorsprong⁴⁴ worden aangetoond welk deel van de elektriciteitsproductie in een bepaalde maand met welke bron is opgewerkt. Ter controle kan voor de installaties die onder ETS vallen ook het emissiehandelsverslag worden gebruikt. Indien niet voor de volledige elektriciteitsproductie uit een hybride installatie garanties of certificaten van oorsprong zijn verstrekt, moet deze op dezelfde wijze en met toepassing van dezelfde regels worden vastgesteld als is vereist indien hiervoor garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit worden aangevraagd.⁴⁵

3.5 Productie die niet onder de heffing valt

Het kan ook zijn dat bij een elektriciteitsproducent niet de volledige productie onder de heffing valt, omdat hij bijvoorbeeld een deel van de elektriciteit produceert met behulp van aardgas. Indien bijvoorbeeld 70% van de elektriciteit is geproduceerd met bronnen die onder de heffing vallen en 30% afkomstig is uit bronnen die niet onder de heffing vallen zoals gascentrales, wordt de prijs per MWh voor die maand minus de € 130/MWh alleen vermenigvuldigd met de hoeveelheid MWh afkomstig uit de bronnen die onder de heffing vallen (70%). Dus als de marktinkomsten in een maand € 2.300 voor 10 MWh zijn en 7 MWh uit wind en zon komt en 3 MWh uit een gascentrale, bedraagt de heffing voor die maand $90\% * (\text{€ } 230 - 130) / \text{MWh} * 7 \text{ MWh} = \text{€ } 630$.

3.6 Tarief heffing 90% surplus inkomsten

De Verordening⁴⁶ geeft om redenen van voorzieningszekerheid lidstaten de mogelijkheid om het plafond op marktinkomsten zodanig vast te stellen dat de elektriciteitsproducenten 10% van het surplus boven het plafond op marktinkomsten kunnen houden. Met het wetsvoorstel wordt gebruik gemaakt van deze mogelijkheid om de prikkels die nu uitgaan van de prijssignalen op de diverse elektriciteitsmarkten in beperkte mate te behouden. Deze prijssignalen stimuleren elektriciteitsproducenten hun elektriciteitsproductie daar in te zetten, waar deze elektriciteit de hoogste toegevoegde waarde heeft. Indien immers het tarief 100% zou zijn en daarmee alle inkomsten boven een bepaald vrijgesteld bedrag worden, dan heeft de producent geen reden meer om zijn elektriciteit daar in te zetten waar hij de hoogste marktinkomsten genereert.

3.7 Moment vereffening

De Verordening laat aan lidstaten de keuze om het plafond toe te passen bij de vereffening van de uitwisseling van energie tussen koper en verkoper of juist daarna.⁴⁷ Vanwege de uitvoerbaarheid, administratieve lasten en regeldrukkosten stelt wordt de heffing over de marktinkomsten boven het vrijgestelde bedrag toegepast na de vereffening. Dit houdt in dat de heffing eenmalig en achteraf over alle maanden waarin de heffing van kracht is, voldaan dient te worden. Omdat niet alle elektriciteit via een beurs verhandeld wordt, maar op velerlei manieren, zoals via bilaterale contracten, is heffing bij vereffening zeer complex en in Nederland niet uitvoerbaar.

3.8 Berekening van de belastbare marktinkomsten

⁴⁴ Zoals bedoeld in de Elektriciteitswet 1998, artikel 75, eerste en derde lid.

⁴⁵ Verwezen wordt ook naar de toelichting op artikel 7 op dit punt verderop in deze toelichting.

⁴⁶ Verordening (EU) 2022/1854, overweging 39 en artikel 7, vijfde lid.

⁴⁷ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 6, vierde lid.

In hoofdstuk 3 van het wetsvoorstel is in de voorgestelde artikelen 7 tot en met 11 de berekenwijze van de belastbare marktinkomsten. Samen met het tarief uit het voorgestelde artikel 6 bepaalt dit de hoogte van de inframarginale elektriciteitsheffing.

Artikel 7 stelt de belastbare marktinkomsten per maand op het product van de hoeveelheid opgewekte elektriciteit en het verschil van de marktinkomsten per maand en het vrijgesteld bedrag. Artikel 8 en 9 beschrijven de wijze waarop de totale marktinkomsten berekend moeten worden in het geval van een producent respectievelijk een producent die onderdeel is van een groep. Artikel 9 berekent de marktinkomsten per kalendermaand. Artikel 10 geeft het vrijgesteld bedrag of de berekenwijze daarvoor voor zoals hiervoor beschreven⁴⁸.

3.9 Heffing met terugwerkende kracht

Het wetsvoorstel voert de tijdelijke heffing op de marktinkomsten uit elektriciteitsproductie met behulp van inframarginale generatoren in over de periode van 1 december 2022 tot en met 30 juni 2023, zoals in de Verordening bepaald is.⁴⁹ Dit houdt in dat de heffing met terugwerkende kracht wordt ingevoerd.

De Verordening heeft rechtstreekse werking in EU-lidstaten en trad op 8 oktober 2022, dus voorafgaand aan de heffing, in werking. Met de eerder genoemde brieven van 30 november 2022 en bijbehorend persbericht⁵⁰ gaf het kabinet voorafgaand aan de totstandkoming van het onderhavige wetsvoorstel zoveel mogelijk duidelijkheid aan elektriciteitsproducenten die te maken krijgen met deze heffing. Met een webinar op 9 december 2022 met ruim 250 deelnemers en een brief aan producenten die bekend zijn vanuit de SDE op 1 december 2022 is daarnaast extra kenbaarheid gegeven aan de invoering van de heffing. De inspanningen zijn er dan ook op gericht geweest om de Verordening correct te operationaliseren en tevens de rechtsonzekerheid die als gevolg van dit wetsvoorstel kon ontstaan zoveel als mogelijk te beperken.

Het kabinet heeft overwogen om voor te stellen om de heffing in Nederland eerder in te laten gaan dan op de voorgeschreven datum van 1 december 2022. In België is bijvoorbeeld besloten de heffing per 1 augustus 2022 in te laten gaan.⁵¹ Het Nederlandse kabinet is terughoudend met een verdere terugwerkende kracht dan waar de Verordening toe verplicht en een juridische basis voor biedt. Het hanteert het uitgangspunt dat aan belastende fiscale maatregelen, behoudens uitzonderlijke gevallen, geen terugwerkende kracht wordt gegeven en dat het beleid erop gericht is dergelijke uitzonderlijke gevallen te voorkomen. De aantasting van de rechtszekerheid die van deze keuze het gevolg zou zijn is met betrekking tot de inframarginale heffing ook onwenselijk.

Met de inwerkingtreding van de Verordening per 8 oktober 2022 hebben alle elektriciteitsproducenten er rekening mee kunnen houden dat ook Nederland verplicht is per 1 december 2022 een plafond op de marktinkomsten in te voeren. Door aan te sluiten bij de Verordening wordt de investeringsbereidheid voor hernieuwbare elektriciteit niet verder onder druk gezet. Investerings in bijvoorbeeld zonnepanelen en windmolens maken Nederland immers minder afhankelijk van aardgas. De heffing verder laten terugwerken zou ook afbreuk doen aan inzet om in Europees verband op de energiecrisis te reageren.

4 Budgettaire aspecten

Nederland maakt geen gebruik van de mogelijkheid uit de Verordening⁵² om een surplus aan congestie-inkomsten in te zetten om eindafnemers van elektriciteit te ondersteunen. TenneT zet deze op andere wijze in om de kosten van de elektriciteitsvoorziening te verlagen.

⁴⁸ Zie paragraaf 3.3.

⁴⁹ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 22, tweede lid, onderdeel c.

⁵⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat/nieuws/2022/11/30/heffing-overwinsten-elektriciteitsproducenten-van-kracht-vanaf-1-december>.

⁵¹ <https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=flwb&language=nl&cfm=flwbn.cfm?lang=N&dossierID=3042&legislat=55>.

⁵² Verordening (EU) 2022/1854, artikel 9.

De budgettaire aspecten bestaan uit zowel de uitvoeringskosten als uit de geraamde opbrengsten. De uitvoeringskosten betreffen de werkzaamheden van de Belastingdienst, NEa en ACM en zullen verwerkt worden in de begrotingen van de ministeries. Een exacte inschatting van deze werkzaamheden zal steeds beter mogelijk zijn als duidelijker wordt wat de werkzaamheden inhouden en hoe de controle en handhaving eruit zien.

In de eerder aangehaalde brieven van 30 november 2022 is de opbrengst van de tijdelijke heffing geschat op € 1,8 mld. Het Centraal Planbureau wordt gevraagd een raming op basis van het wetsvoorstel te certificeren voordat deze bij de Tweede Kamer wordt ingediend. Ook bij deze raming van het Centraal Planbureau speelt de onzekerheid over de ontwikkeling van de elektriciteitsprijs in de resterende periode van de zeven maanden waarop de heffing betrekking heeft, nog steeds een rol. Als marktprijzen voor elektriciteitsproductie in deze zeven maanden laag zijn, is dat gunstig voor burgers en bedrijven, maar levert de tijdelijke heffing ook minder inkomsten op.

Een andere belangrijke onzekerheid is verder in hoeverre de marktinkomsten uit elektriciteitsproductie in de betreffende maanden – bijvoorbeeld vanwege langjarige contracten of andere financiële afdekkingen van de marktinkomsten, zoals hedges – lager liggen dan bijvoorbeeld de dag-vooruit-prijzen op de beurs en in hoeverre de marktinkomsten daarmee onder het vrijgestelde bedrag liggen.

5 Verhouding tot hoger recht

Afdeling 2 van de Verordening verplicht lidstaten om een plafond op marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt uit inframarginale energiebronnen in te stellen. De Verordening is op 8 oktober 2022 in werking getreden en heeft rechtstreekse werking. De Verordening bepaalt dat het verplichte plafond op marktinkomsten van toepassing is van 1 december 2022 tot en met 30 juni 2023.

Ondanks dat sprake is van een verplichting laat de Verordening een aantal keuzes aan de lidstaten waaraan invulling moet worden gegeven. Niet alle artikelen van afdeling 2 van de Verordening behoeven echter implementatie. Deze zijn dan ook niet allemaal in dit wetsvoorstel overgenomen. Enkele rechtsreeks werkende bepalingen, zoals de bronnen waarvoor het verplichte plafond op marktinkomsten geldt en de periode waarin het verplichte plafond van toepassing is, zijn wel overgenomen om het wetsvoorstel tot een samenhangend geheel te maken.

De Verordening verwijst voor begrippen die niet in de Verordening zijn gedefinieerd, naar de definities in verordening (EU) 2019/943 en richtlijn (EU) 2019/944. Voor zover relevant zijn deze in het wetsvoorstel overgenomen.

Omdat het verplichte plafond op marktinkomsten feitelijk een belasting is, dient artikel 104 van de Grondwet in acht te worden genomen. In het wetsvoorstel zijn om die reden de essentialia van de belasting - in het wetsvoorstel inframarginale elektriciteitsheffing genoemd - op wetsniveau vastgelegd. Dit betreft met name het belastbare feit, de kring van heffingsplichtigen, de heffingsgrondslag en het tarief.

Met de rechtstreeks werkende Verordening en implementatie hiervan op wetsniveau in het wetsvoorstel, wordt voldaan aan het vereiste van artikel 1 van het eerste protocol van het Europees verdrag voor de rechten van de mens (hierna: EVRM), dat ingrijpen in eigendomsrechten alleen is toegestaan in het algemeen belang en een wettelijke grondslag vereist. Het algemeen belang dat wordt gediend met het verplichte plafond op marktinkomsten en de proportionaliteit hiervan, is toegelicht in de Verordening. De proportionaliteit van de met het wetsvoorstel in te stellen nationale plafonds, is toegelicht in paragraaf 3.3 van deze toelichting. In overeenstemming met de Verordening is de heffingsperiode 1 december 2022 tot en met 30 juni 2023. Hiermee krijgt het wetsvoorstel, nadat het tot wet is verheven en in werking is getreden, feitelijk terugwerkende kracht tot en met 1 december 2022. In het Nederlandse recht wordt het uitgangspunt gehanteerd dat aan fiscale maatregelen, behoudens uitzonderlijke gevallen, geen terugwerkende kracht wordt verleend. Artikel 1 van het eerste protocol van het EVRM staat er echter niet aan in de weg dat aan

een fiscale maatregel terugwerkende kracht wordt gegeven, mits hiervoor een specifieke en dringende reden is. Naar de mening van het kabinet is de verplichting tot invoering van de heffing met ingang van 1 december 2022 een uitzonderlijk geval en een specifieke en dwingende reden die deze terugwerkende kracht rechtvaardigt.

6 Gevolgen van het wetsvoorstel

Het verplichtende karakter van de Verordening maakt het noodzakelijk om de heffing in te voeren. Met de voorgestelde keuzes is zoveel als mogelijk bijgedragen aan de doelmatigheid en uitvoerbaarheid.

Het gewenste effect is het afkomen van de voortdurend hoge inkomsten die elektriciteitsproducenten die gebruikmaken van technologieën met aanzienlijk lagere marginale kosten sinds de aanloop van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne in februari 2022 hebben geboekt en die ruimschoots hoger liggen dan hetgeen zij verwachtten toen zij besloten te investeren. Met de opbrengst van de heffing worden – via andere regelingen - de gevolgen van de uitzonderlijk hoge elektriciteitsprijzen voor de eindafnemers van elektriciteit beperkt.

Door de ondergrens van 1 MW te hanteren, vallen kleine installaties van veelal burgers en kleine bedrijven niet onder de heffing en resteren de meer professionele elektriciteitsproducenten. Door te kiezen voor een vrijgesteld bedrag dat ruim hoger ligt dan dat elektriciteitsproducenten konden verwachten toen zij besloten te investeren, is de verwachting dat een groot deel van de heffingplichtigen de redelijkheid van de heffing inziet en meewerkt.

Door voor een deel vergelijkbare keuzes te maken als de landen om ons heen, bijvoorbeeld wat betreft de hoogte van het vrijgestelde bedrag, worden beperkt grenseffecten verwacht. Grenseffecten zullen voornamelijk bestaan uit meer of minder elektriciteitsproductie in Nederland die wordt gecompenseerd met elektriciteitsproductie in andere landen. Ook zou een deel van de brandstoffen zoals afval of biomassa geïmporteerd of geëxporteerd kunnen worden. Elektriciteitsproductie-installaties zullen naar verwachting niet verplaatst of aangepast worden, mede vanwege het beperkte tijdvak waarvoor de heffing geldt.

7 Uitvoering, toezicht en handhaving

7.1 Inleiding

De regering stelt voor de uitvoering van de inframarginale elektriciteitsheffing te beleggen bij de Belastingdienst en bij de NEa, in mandaat namens de Minister voor Klimaat en Energie. Deze uitvoering betreft ten eerste de taken, bevoegdheden en werkzaamheden die ertoe moeten leiden dat het overschot van de marktinkomsten – ook wel de belastbare marktinkomsten genoemd – correct wordt vastgesteld door de bedrijven die elektriciteit opwekken. De elektriciteitsbedrijven verantwoorden de belastbare marktinkomsten in een marktinkomstenverslag. De regels hierover worden vastgelegd in een apart hoofdstuk in dit wetsvoorstel. Het toezicht op en de handhaving van de regels met betrekking tot het marktinkomstenverslag worden toebedeeld aan de NEa, in mandaat namens de Minister voor Klimaat en Energie.⁵³ De ACM ondersteunt de NEa met inhoudelijke kennis van de elektriciteitsmarkt waar het de bepaling van de marktinkomsten betreft, en adviseert over de opzet van het (risicogerichte) toezicht daarop. Ten tweede betreft de uitvoering de taken, bevoegdheden en werkzaamheden met betrekking tot de heffing en invordering van de belasting die door de Belastingdienst worden uitgevoerd. Hierop is de bestaande wet- en regelgeving die geldt voor rijksbelastingen van toepassing. In het bijzonder betreft het de bepalingen die betrekking hebben op heffing bij wege van voldoening op aangifte, aangezien de inframarginale elektriciteitsheffing als een aangiftebelasting is vormgegeven.⁵⁴ De keuze⁵⁵ om de uitvoering bij de Belastingdienst en de NEa te beleggen en daarbij ook te voorzien in een adviesrol voor de ACM maakt een specifieke bepaling voor de uitwisseling van gegevens noodzakelijk⁵⁶.

⁵³ Zie hierna paragraaf 7.2.

⁵⁴ Zie hierna paragraaf 7.3.

⁵⁵ Zie hierna paragraaf 7.4.

⁵⁶ Zie hierna paragraaf 7.5.

7.2 Het marktinkomstenverslag en toezicht door de NEa

De elektriciteitsproducent is verplicht om de belastbare marktinkomsten te berekenen en op te nemen in een marktinkomstenverslag. Het marktinkomstenverslag moet voldoen aan inhoudelijke eisen en vormvereisten die bij of krachtens dit wetsvoorstel worden gesteld. Daarbij kan bijvoorbeeld het gebruik van een modelformulier worden voorgeschreven. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat het marktinkomstenverslag in bepaalde gevallen moet worden geverifieerd door een accountant of andere externe verificateur. Op deze wijze kan worden gewaarborgd dat de belastbare marktinkomsten door de elektriciteitsproducent op juiste wijze wordt opgesteld. Hiermee wordt ook de belasting van het toezicht en de handhaving door de NEa beperkt.

Het marktinkomstenverslag wordt samen met de aangifte ingediend bij de Belastingdienst. De NEa voert namens de Minister voor Klimaat en Energie het toezicht op en de handhaving van de regels met betrekking tot de inhoud van het marktinkomstenverslag uit. Als toezichthouder heeft de NEa daarbij de beschikking over de reguliere bevoegdheden die in titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) beschreven zijn. In dat kader kan de NEa alle relevante informatie opvragen die nodig is om de juistheid en de volledigheid van de belastbare marktinkomsten te controleren. De NEa kan zich daarbij ook beroepen op de Verordening⁵⁷ die de bevoegdheid geeft om alle benodigde gegevens voor de toepassing van het plafond op marktinkomsten⁵⁸ op te vragen. Dit betreft voor een deel van de productie-installaties bijvoorbeeld ook het emissiehandelsverslag waar de NEa zelf al over beschikt.

Voorkomen moet worden dat de inframarginale elektriciteitsheffing resulteert in een ongelijk speelveld. Dat ongelijke speelveld zou kunnen ontstaan wanneer een producent zich oneigenlijk aan de heffing zou kunnen onttrekken. De Verordening⁵⁹ dwingt lidstaten om doeltreffende maatregelen te nemen om te voorkomen dat de inframarginale elektriciteitsheffing wordt omzeild. Met het wetsvoorstel wordt invulling gegeven aan deze opdracht door bij een producent die onderdeel is van een groep, de inkomsten uit verkoop van door de producent opgewekte elektriciteit aan de verbonden groepsmaatschappij die de elektriciteit verkoopt aan de eindafnemers te betrekken, met dien verstande dat deze inkomsten ten minste gelijk zijn aan de inkomsten uit vergelijkbare overeenkomsten die op de groothandelsmarkt voor elektriciteit worden gesloten tussen onafhankelijke partijen.

Indien het marktinkomstenverslag niet voldoet aan de op grond van dit wetsvoorstel geldende voorschriften, kan de NEa namens de Minister voor Klimaat en Energie de elektriciteitsproducent verplichten om een nieuw marktinkomstenverslag in te dienen met inachtneming van specifieke aanwijzingen van de NEa. De aanwijzingen kunnen betrekking hebben op de inhoud, bijvoorbeeld als de hoeveelheid elektriciteit die op het net is ingevoerd niet goed is berekend. De aanwijzingen kunnen ook betrekking hebben op de vorm, bijvoorbeeld als de toelichting volgens de NEa ontoereikend is. De NEa is ook bevoegd om zelf – ambtshalve – het marktinkomstenverslag voor een elektriciteitsproducent vast te stellen. Bijvoorbeeld als de elektriciteitsproducent in gebreke blijft om een (correct) marktinkomstenverslag in te dienen. Daarbij kan de NEa ook een beroep doen op een bepaling waarmee misbruik van recht kan worden voorkomen (*fraus legis*). Op basis van dit artikel kunnen handelingen worden genegeerd indien moet worden aangenomen dat zij dienden om de heffing te omzeilen. Voor zover de NEa niet voldoende informatie ter beschikking heeft om nauwkeurig de belastbare marktinkomsten te berekenen, kan de NEa uitgaan van een schatting.

Tot de bevoegdheden van de NEa behoort ook die om namens de Minister voor Klimaat en Energie een last onder dwangsom op te leggen ten einde de belastbare marktinkomsten te kunnen vaststellen. Het wetsvoorstel voorziet ook in de bevoegdheid een bestuurlijke boete of een dwangsom op te leggen wanneer een producent nalaat om (opnieuw) een marktinkomstenverslag in te dienen. De bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht of, indien dat

⁵⁷ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 7, zesde lid.

⁵⁸ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 6.

⁵⁹ Verordening (EU) 2022/1854, artikel 6, derde lid.

meer is, ten hoogste 10% van de omzet van de onderneming in het boekjaar voorafgaande aan de beschikking waarin de bestuurlijke boete wordt opgelegd. Per 1 januari 2022 staat een boete van de zesde categorie gelijk aan maximaal € 900.000,-. Gegeven de grote financiële belangen die gepaard gaan met de inframarginale elektriciteitsheffing en de cruciale rol die daarbij is weggelegd voor het marktinkomstenverslag wordt dit noodzakelijk en proportioneel geacht. De Belastingdienst draagt zorg voor het administratieve proces wat betreft het innemen en verwerken van het marktinkomstenverslag. Tegen besluiten die namens de minister worden genomen staat separaat bezwaar en beroep open. Hierop is de Awb van toepassing.

De regering heeft ervoor gekozen om de hierboven beschreven taken toe te bedelen aan de NEa namens de Minister voor Klimaat en Energie, omdat de NEa bekend is met de systematiek waarmee verslagen van elektriciteitsproducenten worden beoordeeld. De NEa beoordeelt bijvoorbeeld ook de emissieverslagen van elektriciteitsproducenten in het kader van het EU Emissiehandelssysteem. De NEa zal voor specifieke deskundigheid met betrekking tot de marktinkomsten worden ondersteund door de ACM. De uitvoering van het stelsel vereist die deskundigheid, bijvoorbeeld inhoudelijke kennis van de elektriciteitsmarkt waar het de bepaling van de marktinkomsten betreft en de opzet van het (risicogerichte) toezicht daarop.

De groep bedrijven die in het kader van de inframarginale elektriciteitsheffing moeten rapporteren over hun belastbare marktinkomsten betreft ongeveer 1.500 installaties. De verwachting is dat de nalevingbereidheid hoog zal zijn. Naar verwachting zal het zwaartepunt van de handhaving en toezicht komen te liggen op de berekening van de marktinkomsten, omdat de hoogte van de heffing hieruit volgt. Die berekening geschiedt door de betrokken bedrijven zelf, met indien de ministeriele regeling dit voorschrijft een verificatie door een accountant of verificateur. Ook bij de CO₂-heffing industrie is in een aantal gevallen verificatie van het industrieel emissieverslag voorgeschreven.

7.3 De aangiftebelasting en rol Belastingdienst

De uitnodiging tot doen van aangifte, de ontvangst van aangiften en invordering van inframarginale elektriciteitsheffing geschiedt door de Belastingdienst. De uitvoering van de heffing en invordering, alsook de daaraan verbonden rechtsbescherming, valt onder het regime van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR). De verschuldigde belasting dient door de heffingsplichtige op aangifte te worden voldaan. Kenmerk van deze heffingstechniek is dat de heffingsplichtige zelf de verschuldigd geworden belasting bepaalt en deze op aangifte betaalt. Als de heffingsplichtige in gebreke is ten aanzien van de betaling van de belasting, kan een naheffingsaanslag worden opgelegd door de Belastingdienst. De keuze voor een aangiftebelasting sluit aan bij de handhavingsfilosofie dat waar mogelijk de verantwoordelijkheid bij elektriciteitsproducenten zelf wordt neergelegd. De heffingsplichtige producenten dienen de relevante gegevens aan te leveren op basis waarvan achteraf gerichte controles kunnen plaatsvinden door de NEa.

De opzet van het wetsvoorstel is zodanig dat er vanuit de Belastingdienst geen inhoudelijk toezicht nodig is voor wat betreft de grondslag van de heffing: de belastbare marktinkomsten. De Belastingdienst heeft hierbij derhalve geen rol. De belastbare marktinkomsten blijken verplicht uit het marktinkomstenverslag waarop separaat toezicht en handhaving plaatsvindt door de NEa. Om die reden is de verwachting dat de uitvoeringstaken voor de Belastingdienst hoofdzakelijk procedurele en formele uitvoeringslasten met zich mee zullen brengen, zoals afwikkeling van eventueel bezwaar en beroep ten aanzien van de heffing zelf. Eventuele inhoudelijke geschilpunten over de belastbare marktinkomsten zullen immers door de NEa afgewikkeld worden in het kader van het toezicht op het marktinkomstenverslag. Deze kunnen uitsluitend in dat kader ter discussie worden gesteld.

Voorgesteld wordt om de aangiftetermijn niet eerder te laten verstrijken dan zes maanden na afloop van het kalenderjaar waarin het heffingstijdvak is geëindigd. Als het heffingstijdvak niet tussentijds wordt verlengd betekent dit dat de aangiftetermijn niet eerder dan op 30 juni 2024 verstrijkt. Deze termijn geeft een producent voldoende gelegenheid om aangifte te doen voor de inframarginale elektriciteitsheffing. De aangiftetermijn loopt parallel met de verplichting voor het

indienen van het marktinkomstenverslag. Dit ligt ook voor de hand, omdat de belastbare marktinkomsten blijken uit het marktinkomstenverslag. Het marktinkomstenverslag moet dus beschikbaar zijn voordat een producent in staat is om aangifte te doen. De inspecteur kan naheffen tot vijf jaar na het tijdstip waarop de belasting verschuldigd is geworden. Voorgesteld wordt om de naheffingstermijn te verlengen indien onenigheid over de belastbare marktinkomsten hiervoor aanleiding geeft. De Belastingdienst zal door de NEa geïnformeerd worden, mocht er onenigheid zijn over de marktinkomsten. De bevoegdheid tot het opleggen van een naheffingsaanslag vervalt met dit voorstel zes maanden nadat de omvang van de belastbare marktinkomsten onherroepelijk vast staan. De bestuurlijke boetebepalingen van de AWR voor het niet of te laat indienen van de aangifte en het al dan niet opzettelijk niet, gedeeltelijk niet of niet tijdig betalen van de in de aangifte vastgestelde belasting zijn van toepassing. De verwachting is evenwel dat hier zeer terughoudend gebruik van zal worden gemaakt, nu de nadruk in dit systeem primair is gericht op het marktinkomstenverslag.

Tot slot wordt er een tweetal fiscale aansprakelijkheden voorgesteld om het invorderingsrisico te beperken. De voorgestelde aansprakelijkheden worden nodig geacht om het invorderingsrisico te mitigeren. Voorgesteld wordt om elke andere maatschappij die met de producent deel uitmaakt of uitmaakte van een fiscale eenheid gedurende het heffingstijdvak hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de inframarginale elektriciteitsheffing die de producent verschuldigd is. Dit sluit aan bij bestaande aansprakelijkheden in de Invorderingswet 1990 die ook gelden voor de vennootschapsbelasting.⁶⁰ Ook wordt voorgesteld om elke andere producent die deel uitmaakt van de groep en de groepsmaatschappij die in Nederland aan het hoofd staat van de groep aansprakelijk te stellen voor de inframarginale elektriciteitsheffing die een producent verschuldigd is. Vanwege de voorgestelde lange termijn om een marktinkomstenverslag in te dienen en aangifte te doen zal de verschuldigde inframarginale elektriciteitsheffing namelijk langer aanwezig zijn bij de bijdrageplichtige. Deze ruime termijnen zorgen ervoor dat de staat een significant invorderingsrisico loopt. De ontvanger kan in de tussentijd ook geen invorderingsmaatregelen treffen omdat de bijdrageplichtige tijdens die termijn niet in gebreke is. Benadrukt wordt dat alleen in het geval dat de inframarginale elektriciteitsheffing niet wordt betaald, sprake kan zijn van een aansprakelijkstelling.

7.4 Alternatieve uitvoeringsvarianten die zijn overwogen

De inframarginale elektriciteitsheffing is een nieuwe belasting. De regering heeft verschillende varianten overwogen om uitvoering te geven aan deze heffing. Uiteindelijk is gekozen voor een samenwerkingsmodel tussen de Belastingdienst en de NEa, waarbij de NEa inhoudelijk zal worden ondersteund door de ACM. In deze paragraaf wordt toegelicht welke alternatieve uitvoeringsvarianten zijn overwogen.

De regering kiest er allereerst voor om de uitvoering van de inframarginale elektriciteitsheffing op te dragen aan bestaande uitvoeringsorganisaties. Vanwege het tijdelijke en eenmalige karakter van de heffing die op korte termijn moet worden uitgevoerd, is het oprichten van een geheel nieuwe uitvoeringsorganisatie niet opportuun. Dit zou te veel tijd vergen en leiden tot hoge uitvoeringskosten.

Een uitvoeringsvariant die het kabinet heeft overwogen is om de uitvoering geheel neer te leggen bij de Belastingdienst. Het aanwijzen van één uitvoeringsorganisatie heeft vanwege de eenvoud en begrijpelijkheid voor de heffingplichtige en van het stelsel in het algemeen in beginsel de voorkeur van de regering. Een nadeel van deze variant is echter dat de Belastingdienst geen ervaring en expertise heeft met betrekking tot de inhoudelijke vraagstukken over de belastbare marktinkomsten. Een mogelijkheid zou dan kunnen zijn om hiervoor ambtelijke ondersteuning van de NEa en de ACM ter beschikking te stellen. Dergelijke oplossing doet er echter niet aan af dat de formele eindverantwoordelijkheid dan blijft liggen bij de Belastingdienst. Binnen de organisatie kan bovendien een verdringing ontstaan bij de uitoefening van de taken met betrekking tot de andere belastingen die door de Belastingdienst worden uitgevoerd. De Belastingdienst heeft om die redenen bij de totstandkoming van het wetsontwerp te kennen gegeven dat het voorstel voor de

⁶⁰ Invorderingswet 1990, artikel 39.

Belastingdienst niet uitvoerbaar zou zijn als deze dienst ook verantwoordelijk zou worden voor de inhoudelijke beoordeling van de belastbare marktinkomsten. De Belastingdienst acht zich wél in staat om – vooral procesmatig – de formele kant van de heffing en de inning te verzorgen.

Een andere variant die het kabinet heeft overwogen is om de uitvoering geheel neer te leggen bij de NEa, zoals bij de minimumprijs CO₂-prijs voor elektriciteitsopwekking en de CO₂-heffing industrie. In dat geval zou er één organisatie met de uitvoering van de heffing worden belast. Een verschil met de CO₂-heffingen is echter dat de groep heffingplichtigen bij de inframarginale elektriciteitsheffing beduidend groter is en grotendeels een nieuwe doelgroep voor de NEa vertegenwoordigt. De NEa heeft – bij de voorbereiding van het wetsontwerp – om die redenen aangegeven dat als zij verantwoordelijk wordt voor de formele kant van de heffing en de inning, dit voor de NEa niet uitvoerbaar zou zijn. De NEa acht zich wél in staat om toezicht te houden op de juistheid van het marktinkomstenverslag van de heffingplichtigen, onder twee voorwaarden. Ten eerste moet het toezicht niet onmiddellijk vereist zijn voor alle heffingplichtigen. De NEa moet voldoende tijd hebben het toezicht risicogestuurd te kunnen inrichten. Ten tweede is het van belang dat de NEa door de ACM wordt ondersteund met betrekking tot kennis over de elektriciteitsmarkt. Aan deze voorwaarden wordt met dit wetsvoorstel tegemoet gekomen.

7.5 Gegevensuitwisseling

Bij de uitvoering van een belastingwet is geheimhouding van informatie van belang.⁶¹ Het wetsvoorstel expliciteert dat geheimhouding ook het vertrekpunt is voor de inframarginale elektriciteitsheffing. Voor de uitvoering van heffing is het echter wel noodzakelijk dat tussen de verantwoordelijke uitvoeringsorganisaties (NEa, Belastingdienst en ACM) gegevens kunnen worden opgevraagd en uitgewisseld. Het wetsvoorstel voorziet in deze mogelijkheid, zowel voor zover dat noodzakelijk is in het kader van de bepalingen die ten behoeve van het marktinkomstenverslag zijn opgesteld als ten behoeve van de heffing en invordering van de heffing.

8 Gevolgen voor burgers en bedrijfsleven

De heffing betreft ongeveer 1.500 elektriciteitsproductie-installaties die sterk uiteen kunnen lopen. Ook de elektriciteitsproducenten die zeggenschap hebben over de installaties die onder de heffing vallen, lopen sterk uiteen. Van individuele productie-installaties en zonnepanelen op het dak bij industrie tot volledige geïntegreerde energiebedrijven met meerdere centrales en typen opwekking. Alleen de elektriciteitsproducenten die elektriciteit opwekken met de in de Verordening genoemde inframarginale bronnen en met steenkool vallen onder dit wetsvoorstel. Die inframarginale productie is te vinden bij grote bedrijven, maar ook het MKB en microbedrijven kunnen te maken krijgen met deze heffing. Daarbij is het in het geval van microbedrijven waarschijnlijk dat de elektriciteitsproductie en het beheer daarvan een kernactiviteit is.

8.1 Gevolgen van de voorgestelde keuzes

Bij de implementatie van de Verordening is terughoudendheid ten aanzien van de regeldruk beoogd. Op een aantal punten laat de Verordening keuzes aan de lidstaten. Bij die keuzes is op de onderstaande wijze rekening gehouden met de regeldruk.

De hoogte van het vrijgestelde bedrag heeft geen impact op het aantal installaties dat onder de heffing valt. Wel is het mogelijk dat bij een hoger vrijgesteld bedrag het aantal aangiftes waarbij de verschuldigde heffing nihil zal zijn, toeneemt. Er is voorgesteld te kiezen voor aggregatie van de marktinkomsten per maand. Hiermee sluit het wetsvoorstel aan bij de boekhoudkundige praktijk van een groot deel van de heffingplichtigen. Dit vereenvoudigt de administratieve handelingen die nodig zijn voor het komen tot een opgave van de marktinkomsten. Tenslotte zal er een modelformulier worden opgesteld ten einde de verslaglegging van de marktinkomsten te vereenvoudigen.

⁶¹ Artikel 67 Algemene wet inzake rijksbelastingen.

De Verordening geeft lidstaten de keuze om een vermogensgrens in te stellen voor productie-installaties. Deze vermogensgrens bepaalt of een productie-installatie wel of niet onder de heffing valt. Productie-installaties die onder deze drempelwaarde blijven vallen niet onder de heffing. Zij hoeven dus ook geen administratieve handelingen te verrichten of anderszins aan verplichtingen te voldoen. Het aantal productie-installaties neemt exponentieel toe met een lagere drempelwaarde. Met een groter aantal productie-installaties zal ook een groter aantal bedrijven worden aangemerkt als heffingplichtige. Om dit zoveel mogelijk te beperken stelt de regering voor om de vermogensgrens op de maximale hoogte van 1 MW te leggen.

De totale opbrengst van de heffing wordt beïnvloed door de keuze om elektriciteit uit productie-installaties die kolen als brandstof gebruiken onder de heffing te laten vallen. Met deze keuze wordt een administratieve last en regeldruk voor de kolencentrales geïntroduceerd. De extra administratieve last raakt drie bedrijven. Het betreft bedrijven die beschikken over eigen capaciteit om administratieve handelingen te verrichten. Daarnaast staat de regeldruk hier in een redelijke verhouding tot de verwachte opbrengsten van de heffing uit deze categorie productie-installaties.

De Verordening biedt ten slotte de keuze om te bepalen wanneer de voldoening van de heffing zal moeten plaatsvinden. Er is gekozen om pas na afloop van de heffingsperiode aangiftes en betaling te verlangen. Deze keuze biedt tijd voor het inrichten van de benodigde systemen en administratie voor het afhandelen van de heffing.

Voor het beoordelen van de werkbaarheid van de heffing voor het MKB zijn brancheorganisaties geconsulteerd. Ook heeft er een webinar plaatsgevonden waarin de Verordening en de implicaties daarvan zijn toegelicht aan de producenten. In het kader van dit webinar en ten einde de producenten te informeren heeft EZK 1.500 installaties een brief gestuurd op basis van openbaar beschikbare adresgegevens.

Bezwaar en beroep staat, bij de NEa, open tegen besluiten die de NEa namens de minister neemt. Ook staat bij de Belastingdienst bezwaar en beroep open tegen de heffing zelf en de terugwerkende kracht. Deze separate loketten voor bezwaar en beroep zijn noodzakelijk voor het concentreren van de juiste competentie ten aanzien van de inhoud en een behoorlijke afhandeling van het bezwaar en beroep.

8.2 Kwantificering van de regeldruk

Voor het in kaart brengen van de regeldruk is aangesloten bij het door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) voorgeschreven Handboek meting regeldrukkosten⁶². Voor het kwantificeren van de regeldruk is het Standaard Kostenmodel (SKM) gebruikt en is uitgegaan van een intern uurtarief van €54 zoals in het handboek voorgesteld.

Voor het berekenen van de regeldruk is uitgegaan van 100% naleving van de regeling. Er is gerekend met 50 grote en voor het overige MKB-ondernemingen conform onderstaande aannames. Voor de grote ondernemingen betreft het in totaal naar verwachting $50 * € 5.523 = € 276.150,-$ aan regeldruk en voor de MKB-bedrijven in totaal naar verwachting $1450 * € 533,50 = € 773.575,-$.

De regeldruk voor midden- en kleinbedrijven is beperkt tot naar schatting € 533,50 per heffingplichtige. Ook het totaal aantal heffingplichtigen is klein. De totale regeldrukkosten over alle MKB-bedrijven hebben met een totale kosten van € 773.575,- ook een beperkte impact.

Grote ondernemingen

Tijdsbesteding:

Kennisneming van wetgeving	120 minuten a € 54,-/uur
Gegevens verzamelen contracten en rapporteren in marktinkomstenverslag	2400 minuten a € 54,-/uur
Intern vergaderen 3 x	1440 minuten a € 54,-/uur

⁶² <https://www.atr-regeldruk.nl/wp-content/uploads/2018/02/Handboek-Meting-Regeldrukkosten-1-1.pdf>

Extern vergaderen 1 x	360 minuten a € 54,-/uur + 120minuten a € 250,-/uur
Betaling doen	30 minuten a € 54,-/uur
Vergaren van aanvullende informatie	120 minuten a € 54,-/uur
Inhuur externe boekhouder	240 minuten a € 250,-/uur
Totaal intern	€ 4.023,-
Totaal externe inhuur	€ 1.500,-
Totaal overall per bedrijf	€ 5.523,-

Aantal in de doelgroep: 50
 Frequentie: eenmalig
 Totaal = 50 * € 5.523 = € 276.150,-

MKB ondernemingen

Tijdsbesteding:

Kennisnemen van wetgeving	120 minuten a € 54,-/uur
Gegevens verzamelen en inzage geven in de transacties die zijn uitgevoerd rondom de verkoop van elektriciteit uit de productie-installatie	
Verzamelen	90 minuten a € 54,-/uur
Verwerken	60 minuten a € 54,-/uur
Versturen	15 minuten a € 54,-/uur
Betaling doen	30 minuten a € 54,-/uur
Inhuur externe boekhouder	60 minuten a € 250,-/uur

Totaal intern	€ 283,50
Totaal externe inhuur	€ 250,-
Totaal overall	€ 533,50

Aantal in de doelgroep: 1450
 Frequentie: eenmalig

Totaal = 1450 * € 533,50 = € 773.575,-

Tot slot is gerekend aan de verhouding tussen administratieve lasten en regeldrukkosten enerzijds en de hoogte van de heffing anderzijds. Een productie-installatie van zonnepanelen van 1 MW zal in de zeven maanden waarvoor de heffing geldt, ruim 500 MWh elektriciteit produceren. Productie-installaties van 1 MW met andere bronnen dan zon produceren over het algemeen meer elektriciteit. Als de marktopbrengsten van een producent die elektriciteit uit zon opwekt elke maand € 100/MWh boven het vrijgestelde bedrag liggen en 90% wordt afgeroomd, dan bedraagt de tijdelijke heffing voor de hele periode 500 MWh * € 100/MWh * 90% geeft € 45.000,- voor deze productie-installatie. Hij houdt zelf (500 MWh * € 130/MWh) + (500 MWh * € 100/MWh * 10%) over als marktinkomsten, dat is € 70.000,-. Voor een dergelijke MKB-ondernemer zijn de administratieve lasten vastgesteld op € 533,50.

9 Consultatie, toetsen en adviezen

Vanaf het begin van de implementatie van de Verordening is de samenwerking gezocht tussen de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en van Financiën, samen met de Belastingdienst, NEa en ACM. Door twee keer per week afstemming op projectgroepniveau en regelmatig bestuurlijk overleg is getracht om vanaf het begin ook veel aandacht te hebben voor de uitvoering en handhaafbaarheid van deze tijdelijke heffing op marktinkomsten uit inframarginale elektriciteitsproductie.

9.1 Consultatie

Vanaf het begin van de implementatie van de Verordening is er bijna wekelijks afstemming geweest met de organisaties Energie Nederland, Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie

(NVDE), Nederlandse Windenergie Associatie (NWEA), Holland Solar en Energie Samen. Later sloot ook de Vereniging Afvalbedrijven aan. Ook heeft bijvoorbeeld het Platform Groen Gas via brieven hun mening kenbaar gemaakt.

De brieven aan de Tweede en Eerste Kamer van 30 november 2022 zijn op 9 december 2022 in een webinar met ruim 250 deelnemers toegelicht. Dit leverde circa 190 vragen en opmerkingen op over onder andere biogas, de grens van 1 MW, garanties van oorsprong, marktinkomsten, balancering, eigen gebruik en de SDE. Veel vragen konden op dat moment nog niet beantwoord worden, maar zijn wel zijn meegenomen bij het opstellen van de internetconsultatieversie van dit wetsvoorstel. Er zijn veelal nieuwe, meer uitgebreide of duidelijker passages aan geweid in deze toelichting.

Er is van PM tot PM 2023 een korte internetconsultatie uitgevoerd, parallel aan de uitvoeringstoetsen. Er zijn PM reacties ontvangen. De belangrijkste uitkomsten waren PM

9.2 Uitvoeringstoets Belastingdienst

De Belastingdienst is reeds op basis van de brieven aan de Tweede en Eerste Kamer van 30 november 2022 begonnen aan de uitvoeringstoets. De Belastingdienst heeft zijn uitvoeringstoets op PM 2023 opgeleverd.

De belangrijkste uitkomsten van deze toets waren PM.

9.3 Handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheidstoets NEa

Op PM 2023 is de internetconsultatieversie van het wetsvoorstel formeel aan de NEa toegestuurd met het formele verzoek om een advies. De NEa heeft deze HUF-toets op PM 2023 opgeleverd. De belangrijkste uitkomsten van deze toets waren PM.

9.4 Uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheidstoets ACM

Op PM 2023 is de internetconsultatieversie van het wetsvoorstel formeel aan de ACM toegestuurd met het formele verzoek om uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (UHT-toets). De ACM heeft deze toets op PM 2023 opgeleverd. De belangrijkste uitkomsten van deze toets waren PM.

9.5 Advies Raad voor de Rechtspraak

9.6 Toetsing door het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR)

Op PM 2023 is de internetconsultatieversie van het wetsvoorstel aangeboden aan de ATR.

II ARTIKELEN

Artikel 1 begripsbepalingen

De Verordening verwijst in artikel 2 voor de begripsbepalingen naar de definities uit verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (verder: de Elektriciteitsverordening) en richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (verder: de Elektriciteitsrichtlijn). Daarnaast zijn in artikel 2 van de Verordening enkele aanvullende definities opgenomen. Voor zover relevant voor de toepassing van de artikelen 6 tot en met 11 van de Verordening en de omzetting daarvan in dit wetsvoorstel, wordt in artikel 1 van dit wetsvoorstel verwezen naar deze begripsbepalingen. Daarnaast zijn in dit artikel enkele aanvullende definities opgenomen die relevant zijn voor de invoering en toepassing van deze bepalingen uit de Verordening in het Nederlandse recht.

Afvalstof

Voor het begrip afvalstof verwijst artikel 1 naar de definitie in artikel 2, onderdeel 10, van de Verordening. Onder afvalstof wordt aldaar verstaan: elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen, als gedefinieerd in artikel 3, lid 1, van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad.

Balanceringsdienstverlener

Voor het begrip balanceringsdienstverlener verwijst artikel 1 naar de definitie in artikel 2, onderdeel 12, van de Elektriciteitsverordening. Onder balanceringsdienstverlener wordt aldaar verstaan: een marktdeelnemer die balanceringsenergie en/of balanceringscapaciteit aanbiedt aan transmissiesysteembeheerders.

Balanceringsenergiemarkt

Voor het begrip balanceringsenergiemarkt verwijst artikel 1 naar de markt voor balanceringsenergie als bedoeld in artikel 2, onderdeel 11, van de Elektriciteitsverordening. Onder balanceringsenergie wordt aldaar verstaan: energie die door de transmissiesysteembeheerder wordt gebruikt om de balancering uit te voeren.

Biomassabrandstoffen

De Verordening noemt in artikel 7, eerste lid, onderdeel e, biomassabrandstoffen als één van de inframarginale energiebronnen voor elektriciteitsopwekking waarop het plafond op marktinkomsten, bedoeld in artikel 6 van de Verordening, van toepassing is. Het begrip omvat zowel vaste als gasvormige biomassabrandstoffen, echter met uitzondering van biomethaan. In overweging 34 van de Verordening wordt de reden van deze uitzondering toegelicht. Inputbrandstoffen die worden gebruikt ter vervanging van aardgas, zoals biomethaan, zijn uitgezonderd om de conversie van bestaande gasgestookte energiecentrales overeenkomstig de REPowerEU-doelstellingen niet in gevaar brengen.

Voor de Nederlandse situatie betekent dit dat biomethaan, dat wil zeggen 'groen gas' in de zin van artikel 1, onderdeel b, sub 2, van de Gaswet dat wordt afgenomen van het gastransportnet als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Gaswet, niet wordt aangemerkt als biomassabrandstof in de zin van artikel 7, eerste lid, onderdeel e, van de Verordening.

Het begrip biomassabrandstoffen is als zodanig niet gedefinieerd in de Verordening en evenmin in de Elektriciteitsverordening of de Elektriciteitsrichtlijn. Voor de definitie van biomassa wordt om die reden op deze plaats verwezen naar artikel 1, eerste lid, onderdeel s, van de Elektriciteitswet 1998. Biomassa wordt in dat artikel omschreven als: de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw – met inbegrip van

plantaardige en dierlijke stoffen –, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur alsmede de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval. Deze definitie is afkomstig uit richtlijn 2001/77/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 27 september 2001 betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt (PbEG L 283); inmiddels vervangen door richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen (herschikking), (PbEU L 328). Onder de definitie van de Elektriciteitswet 1998 valt ook biogas, aangezien dit tot stand komt door bijvoorbeeld vergassing, (co-)vergisting of pyrolyse van biologisch afbreekbare fracties zoals genoemd in de definitie van biomassa.

Compensatiehandel

Voor het begrip compensatiehandel verwijst artikel 1 naar de definitie in artikel 2, onderdeel 27, van de Elektriciteitsverordening. Onder compensatiehandel wordt aldaar verstaan: een zoneoverschrijdende transactie die door systeembeheerders tussen twee biedzones is opgestart om fysieke congestie te verlichten.

Eindafnemer

Voor het begrip eindafnemer verwijst artikel 1 naar de definitie van eindafnemer van elektriciteit in artikel 2, onderdeel 14 van de Verordening. Onder eindafnemer van elektriciteit wordt aldaar verstaan: een afnemer die elektriciteit koopt voor eigen gebruik.

Elektriciteitsmarkten

Voor het begrip elektriciteitsmarkten verwijst artikel 1 naar de definitie in artikel 2, onderdeel 9, van de Elektriciteitsrichtlijn. Onder elektriciteitsmarkten wordt aldaar verstaan: markten voor elektriciteit, onder meer over-the-counter-markten en elektriciteitsbeurzen, markten voor de verhandeling van energie, capaciteit, balancerings- en ondersteunende diensten in alle tijdsbestekken, waaronder termijn-, day-ahead- en intraday-markten.

Elektriciteitsnet en directe lijn

Voor de toepassing van de inframarginale elektriciteitsheffing is het van belang om de hoeveelheid opgewekte elektriciteit eenduidig vast te kunnen stellen. Dit vergt een plek waar gemeten wordt. Tegelijk moeten er ook marktinkomsten zijn en dat vergt, gelet op de definitie hiervan, verkoop en levering van de opgewekte elektriciteit en daarmee ook transport van die elektriciteit. De hoeveelheid opgewekte elektriciteit met een in Nederland gelegen productie-installatie wordt om die reden in dit wetsvoorstel afgemeten aan de hoeveelheid elektriciteit die door die productie-installatie is ingevoed op het elektriciteitsnet of een directe lijn (zie artikel 7 van dit wetsvoorstel). In de artikelen 6 tot en met 8 van de Verordening worden de begrippen elektriciteitsnet en directe lijn echter niet gebruikt. Om die reden wordt voor deze begrippen verwezen naar de definities in de Elektriciteitswet 1998.

Een elektriciteitsnet is een net als bedoeld in artikel 1, onderdeel i, van de Elektriciteitswet 1998. Een net wordt daar omschreven als: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer. Dit omvat het landelijk hoogspanningsnet, bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, het net op zee, bedoeld in artikel 15a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, een landsgrensoverschrijdend net als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel as, van de Elektriciteitswet 1998 en andere (regionale) netten, waaronder ook een gesloten distributiesysteem als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel aq, juncto artikel 15 van de Elektriciteitswet 1998.

Een directe lijn verbindt een productie-installatie van een producent rechtstreeks met een of meer verbruikers (eindafnemers) van elektriciteit, zoals nader afgebakend in artikel 1, eerste lid, onderdeel ar, van de Elektriciteitswet 1998.

Marktinkomsten en belastbare marktinkomsten

Het begrip marktinkomsten is gedefinieerd in artikel 2, onderdeel 5, van de Verordening. Onder marktinkomsten worden aldaar verstaan: de inkomsten die een producent ontvangt in ruil voor de verkoop en levering van elektriciteit in de Unie, ongeacht de contractuele vorm waarin die ruil plaatsvindt, met inbegrip van stroomafnameovereenkomsten en andere verrichtingen ter afdekking van schommelingen op de groothandelsmarkt voor elektriciteit, met uitzondering van alle door de lidstaten verleende steun. Deze definitie is in dit wetsvoorstel overgenomen, maar voor de toepassing in Nederland van artikel 6 van de Verordening (het plafond op marktinkomsten) en om dubbele toepassing hiervan op marktinkomsten in andere lidstaten van de EU te voorkomen, is het begrip marktinkomsten in artikel 2 van dit wetsvoorstel nader afgebakend. Voor de toepassing in Nederland gaat het om marktinkomsten als bedoeld in artikel 2, onderdeel 5, van de Verordening, uit elektriciteit die is opgewekt in Nederland, met inbegrip van de Nederlandse exclusieve economische zone. Zie verder de toelichting bij artikel 2.

Belastbare marktinkomsten zijn de marktinkomsten die belastbaar zijn ingevolge artikel 7 van dit wetsvoorstel. Het gaat daarbij om de marktinkomsten die uitstijgen boven het vrijgestelde bedrag van de marktinkomsten dat volgt uit artikel 11 van dit wetsvoorstel (in de Verordening aangeduid als 'plafond op marktinkomsten'). De belastbare marktinkomsten worden berekend met inachtneming van de artikelen 7 tot en met 11 van dit wetsvoorstel en worden opgenomen in het marktinkomstenverslag als bedoeld in artikel 12 van dit wetsvoorstel.

Producent en productie-installatie

De begrippen producent en productie-installatie worden gebruikt in de artikelen 6 tot en met 8 van de Verordening over het plafond op marktinkomsten. Voor deze begrippen verwijst de Verordening naar de begripsbepalingen in de Elektriciteitsverordening en de Elektriciteitsrichtlijn. Dat is in dit wetsvoorstel overgenomen. Aangezien de Elektriciteitsverordening voor de definitie van producent terugverwijst naar de Elektriciteitsrichtlijn, is in dit wetsvoorstel rechtsreeks naar de definitie in die richtlijn verwezen. Producent is volgens die definitie een natuurlijk persoon of rechtspersoon die elektriciteit opwekt.

De producent wekt elektriciteit op met een (elektriciteits-)productie-installatie. De producent hoeft geen eigenaar te zijn van de productie-installatie waarmee hij elektriciteit opwekt. Omgekeerd is de eigenaar van een productie-installatie niet per definitie een producent. Het gaat om de natuurlijk persoon of rechtspersoon die daarmee elektriciteit opwekt en aan wie de opgewekte elektriciteit en daarmee het risico van de opwekking toekomt: de exploitant. Er kunnen meerdere natuurlijke of rechtspersonen zijn die met één productie-installatie elektriciteit opwekken en dus producent zijn. Bijvoorbeeld in het geval elektriciteit wordt opgewekt met een productie-installatie in een gemeenschappelijke onderneming (joint venture) die geen rechtspersoon is, zoals een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap. De vennoten (joint venture-partners) voor wiens rekening en risico de opwekking van elektriciteit met de productie-installatie plaatsvindt en aan wie de opgewekte elektriciteit toekomt, zijn in dat geval producent. Indien elektriciteit wordt opgewekt met een productie-installatie in een gemeenschappelijke onderneming met rechtspersoonlijkheid, zoals een besloten vennootschap of een coöperatie, is deze rechtspersoon de producent. De aandeelhouders in de besloten vennootschap of de leden van de coöperatie zijn in dat geval geen producent. Zij kunnen wel met de gemeenschappelijke onderneming, die producent is, zijn verbonden in een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Dat is relevant bij het bepalen van de marktinkomsten van de producent, voor de verplichting om een marktinkomstenverslag in te dienen en aangifte en betaling van de inframarginale elektriciteitsheffing te doen.

Een (elektriciteits)productie-installatie zet volgens definitie van de Elektriciteitsverordening primaire energie om in elektrische energie en kan uit een of meer productie-eenheden bestaan. De

productie-installatie, of het geheel van productie-eenheden waaruit deze bestaat, is met het elektriciteitsnet of een directe lijn verbonden en heeft één aansluiting in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Elektriciteitswet 1998. Ingevolge artikel 1, zesde lid, van de Elektriciteitswet 1998 worden productie-installaties voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of zonne-energie op het land die behoren tot eenzelfde onderneming of instelling en die onderling technische, organisatorische of functionele bindingen hebben en in elkaars onmiddellijke nabijheid zijn gelegen, geacht te beschikken over één aansluiting. Deze bepaling geldt ook bij de toepassing van dit wetsvoorstel. Een aansluiting verbindt een onroerende zaak met een net en achter een aansluiting zit – in beginsel – één onroerende zaak en één productie-installatie die niet (kunstmatig) kan worden opgeknipt in meerdere onroerende zaken of productie-installaties met meerdere aansluitingen. Bij een gezamenlijke aansluiting als bedoeld in artikel 1, zevende lid, van de Elektriciteitswet 1998 is wel sprake van twee of meer productie-installaties of onroerende zaken achter één aansluiting, die voor de toepassing van de Elektriciteitswet 1998 worden beschouwd als één productie-installatie en één onroerende zaak. Voor de toepassing van dit wetsvoorstel moeten deze wel worden beschouwd als afzonderlijke productie-installaties van de producenten die gezamenlijk een aanvraag bij de netbeheerder hebben gedaan om aangesloten te worden op dezelfde aansluiting. Het geïnstalleerd vermogen van de productie-installatie waarmee een producent elektriciteit opwekt wordt bepaald door de technische specificaties van die installatie. Dit is ongeacht het aandeel van de producent in het eigendom of de exploitatie van de installatie of het aandeel van de opgewekte elektriciteit dat hem toekomt. Het geïnstalleerd vermogen van de productie-installatie is relevant bij de toepassing van de grens van 1 megawatt, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van dit wetsvoorstel.

Redispatching

Voor het begrip redispatching verwijst artikel 1 naar de definitie in artikel 2, onderdeel 26, van de Elektriciteitsverordening. Onder redispatching wordt aldaar verstaan: een maatregel met inbegrip van beperking, die door een of meerdere transmissiesysteembeheerders of distributiesysteembeheerders wordt geactiveerd door een wijziging van het productie- en/of belastingspatroon teneinde de fysieke stromen in het elektriciteitssysteem te veranderen en fysieke congestie te verlichten of de systeemveiligheid op een andere manier te waarborgen.

Artikel 2 inframarginale elektriciteitsheffing

Eerste en tweede lid

Het ingevolge de Verordening verplichte plafond op marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt met behulp van een inframarginale energiebron als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Verordening wordt in Nederland uitgevoerd door middel van een heffing onder de naam inframarginale elektriciteitsheffing. Het gaat om een rijksbelasting in de zin van artikel 1, tweede lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.

Voor de uitvoering van dit plafond op marktinkomsten in Nederland gaat het om marktinkomsten uit in Nederland of de Nederlandse exclusieve economische zone opgewekte elektriciteit die is ingevoerd op het elektriciteitsnet of een directe lijn. Het zogenoemde verbruik 'achter de meter' valt daarmee niet onder de heffing. Hieruit worden immers geen marktinkomsten verkregen. Dit wordt aangegeven in het eerste lid in combinatie met het tweede lid.

In het eerste lid is tevens de beperking opgenomen dat de belasting alleen wordt geheven op marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt met een productie-installatie met een geïnstalleerd vermogen vanaf 1 megawatt. Het kabinet maakt hiermee gebruik van de uitzonderingsmogelijkheid, bedoeld in artikel 7, derde lid, eerste zin, van de Verordening. Dit voorstel is toegelicht in paragraaf 3.1.2 van deze memorie van toelichting. Het geïnstalleerd vermogen betreft het elektrisch vermogen van de productie-installatie, of het geheel aan productie-eenheden waaruit de productie-installatie bestaat, zoals die is aangesloten op het elektriciteitsnet of een directe lijn. Ongeacht of één of meerdere producenten met een productie-installatie elektriciteit opwekken wordt bij de toepassing van het eerste lid het geïnstalleerd vermogen van de productie-installatie als geheel in aanmerking genomen. Zie ook de toelichting bij

de begripsbepaling van productie-installatie. Indien een productie-installatie zowel elektriciteit als warmte kan opwekken, zoals een warmtekrachtkoppeling, telt alleen het vermogen voor elektriciteitsopwekking mee. Het aansluitingenregister van de netbeheerder, bedoeld in artikel 13.31 van de Netcode elektriciteit (CERES), vermeldt van de productie-eenheden achter de aansluiting de maximumcapaciteit als bedoeld in artikel 2, onderdeel 16, van verordening (EU) 2016/631 van 14 april 2016 tot vaststelling van een netcode betreffende eisen voor de aansluiting van elektriciteitsproducenten op het net (Pb EU 2016, L 112). Dit is niet noodzakelijkerwijs gelijk aan het geïnstalleerd vermogen van de productie-installatie. Zie hierover paragraaf 3.1.2 van deze memorie toelichting.

De inframarginale elektriciteitsheffing geldt voorts alleen voor marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt met behulp van een inframarginale energiebron als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Verordening of met behulp van steenkool. Zoals opgemerkt in het algemeen deel van deze toelichting, gaat het in Nederland om de inframarginale energiebronnen windenergie, zonne-energie, waterkracht zonder reservoir, biomassa-brandstoffen, afvalstoffen en kernenergie. Met de andere in artikel 7, eerste lid, van de Verordening genoemde energiebronnen geothermie, bruinkool, ruwe aardolieproducten en turf, vindt in Nederland niet of nauwelijks elektriciteitsopwekking plaats. De toevoeging van steenkool betreft de mogelijkheid, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel c, van de Verordening om marktinkomsten van producenten die elektriciteit opwekken uit andere dan de in artikel 7, eerste lid, van de Verordening genoemde bronnen te beperken. Het kabinet wil gebruikmaken van deze mogelijkheid om de inframarginale elektriciteitsheffing eveneens toe te passen op marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt uit steenkool. Dit voorstel is toegelicht in de paragrafen 3.1.1 van deze toelichting.

Derde lid

In het voorgestelde derde lid is een aantal uitzonderingen opgenomen. De inframarginale elektriciteitsheffing wordt niet toegepast op marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt binnen een demonstratieproject als bedoeld in de Elektriciteitsverordening. Dit betreft de uitzondering, bedoeld in artikel 7, tweede lid, eerste zinsdeel, van de Verordening. Het tweede zinsdeel van dit artikellid zondert ook inkomsten per megawattuur geproduceerde elektriciteit uit die reeds door andere, niet uit hoofde van artikel 8 van de Verordening vastgestelde overheidsmaatregelen worden geplafonneerd. Zoals aangegeven in het algemeen deel van de toelichting komt dit in Nederland niet voor (zie paragraaf 3.1). De inframarginale elektriciteitsheffing wordt voorts ook niet toegepast op de inkomsten die zijn verkregen als de opgewekte elektriciteit door een balanceringsdienstverlener is ingezet op de balanceringsmarkt of is ingezet voor redispatching of compensatiehandel. Artikel 7, vierde lid, van de Verordening geeft de mogelijkheid om het plafond op marktinkomsten niet toe te passen op deze inkomsten en in het wetsvoorstel is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt (zie hiervoor paragraaf 3.2.3 van deze toelichting).

Artikel 3 heffingplichtige

In dit artikel wordt de producent aangewezen als heffingplichtig voor de inframarginale elektriciteitsheffing. Voor het begrip producent wordt verwezen naar de toelichting op dit begrip bij artikel 1.

De aanwijzing van de producent als heffingplichtige sluit aan bij artikel 6, eerste lid, van de Verordening. Gelet op artikel 6, derde lid, van de Verordening zijn, ter voorkoming van het omzeilen van de inframarginale elektriciteitsheffing in het geval waarin de producent deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, in artikel 9 van dit wetsvoorstel nadere bepalingen opgenomen ten aanzien van de marktinkomsten van de producent. Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting bij dit artikel.

Voor het geval de producent deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn voorts in artikel 12, eerste lid, en artikel 22, vierde lid, van dit wetsvoorstel bijzondere bepalingen opgenomen met betrekking tot het opstellen en indienen van het marktinkomstenverslag en het doen van aangifte. Dit is nader toegelicht bij deze artikelen.

Artikel 4 heffingstijdvak

Dit artikel bevat een dynamische verwijzing naar de bepaling in de Verordening waarin is bepaald in welke tijdsperiode de bepalingen inzake het verplichte plafond op marktinkomsten van toepassing zijn. De inframarginale elektriciteitsheffing wordt over dezelfde tijdsperiode geheven. Voor de dynamische verwijzing is gekozen vanwege de evaluatie die de Europese Commissie uitvoert uiterlijk op 30 april 2023 volgens artikel 20, eerste lid van de Verordening.

Artikel 5 heffingsgrondslag

Eerste lid

De grondslag voor de inframarginale elektriciteitsheffing is de som van de belastbare marktinkomsten van de heffingsplichtige uit de elektriciteitsproductie in de kalendermaanden in het heffingstijdvak, zoals die blijkt uit het marktinkomstenverslag als bedoeld in artikel 12 van dit wetsvoorstel.

De belastbare marktinkomsten in een kalendermaand zijn de marktinkomsten in de kalendermaand die uitstijgen boven het vrijgestelde bedrag, bedoeld in artikel 11 van dit wetsvoorstel. Deze worden berekend met inachtneming van de voorgestelde artikelen 7 tot en met 11.

Op grond van artikel 12, eerste lid, van dit wetsvoorstel is de heffingsplichtige producent of, indien deze onderdeel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de groepsmaatschappij die in Nederland aan het hoofd staat van de groep, verplicht om een marktinkomstenverslag op te stellen waaruit de som van de belastbare marktinkomsten uit de elektriciteitsproductie in de kalendermaanden in het heffingstijdvak blijkt.

Marktinkomsten van de heffingsplichtige producent zijn alle marktinkomsten die zijn verkregen uit door hem in het heffingstijdvak opgewekte elektriciteit die ingevolge artikel 2 onder de inframarginale elektriciteitsheffing valt. Indien de producent deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de door hem in het heffingstijdvak opgewekte elektriciteit verkoopt aan een met hem verbonden groepsmaatschappij die deze verkoopt op elektriciteitsmarkten in Nederland, of doorverkoop aan een andere verbonden groepsmaatschappij die het op de markt brengt, worden deze marktinkomsten uit de door de producent opgewekte elektriciteit die onder de heffing valt meegerekend bij de waardering van de marktinkomsten van de producent. Dit is geregeld in artikel 9 van dit wetsvoorstel.

Tweede lid

Indien de heffingsplichtige producent of, indien deze onderdeel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de groepsmaatschappij die in Nederland aan het hoofd staat van de groep, op grond van artikel 14 een nieuw marktinkomstenverslag heeft moeten opstellen en indienen bij de Minister van Klimaat en Energie, blijkt de heffingsgrondslag uit dit nieuwe marktinkomstenverslag. Indien de Minister van Klimaat en Energie op grond van artikel 15 ambtshalve een marktinkomstenverslag heeft vastgesteld ten aanzien van een heffingsplichtige producent of een in Nederland gevestigde moedermaatschappij van een heffingsplichtige producent, blijkt de heffingsgrondslag uit dit ambtshalve opgestelde marktinkomstenverslag.

Artikel 6 tarief

In dit artikel is de hoogte van de inframarginale elektriciteitsheffing bepaald. Deze bedraagt 90% van de belastbare marktinkomsten in het heffingstijdvak. Met dit artikel wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van artikel 7, vijfde lid, van de Verordening om het plafond op marktinkomsten slechts toe te passen op 90% van de marktinkomsten die dit plafond overschrijden (zie hiervoor paragraaf 3.6 van deze toelichting).

Artikel 7 belastbare marktinkomsten in een kalendermaand

Eerste lid

De voor de inframarginale elektriciteitsheffing belastbare marktinkomsten uit door de producent opgewekte elektriciteit die onder de heffing valt, worden per kalendermaand van het heffingstijdvak berekend. De keuze voor deze aggregatie per maand is toegelicht in paragraaf 3.2.4 van deze toelichting.

Omdat er op grond van artikel 11 van dit wetsvoorstel voor marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt uit biomassa-brandstoffen, een andere inframarginale energiebron, een andere inframarginale energiebron met een productie-installatie als bedoeld in artikel 7, vierde lid, en steenkool verschillende vrijgesteld bedragen gelden, moeten de belastbare marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt uit deze energiebronnen of installaties apart worden berekend. Deze berekeningen moeten plaatsvinden zoals is voorgeschreven in het derde tot en met zesde lid van dit artikel. De som van de aldus berekende belastbare marktinkomsten vormt de belastbare marktinkomsten van de producent uit door hem in een kalendermaand van het heffingstijdvak opgewekte elektriciteit.

Tweede lid

Indien de uitkomst van de berekening, bedoeld in het derde lid, kleiner is dan nul, worden de belastbare marktinkomsten op nihil gesteld. Dit betekent dat eventuele negatieve marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt uit een van de energiebronnen, genoemd in het eerste lid, niet kunnen worden gesaldeerd met marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt uit een andere in het eerste lid genoemde energiebron. Doordat de belastbare marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt met een energiebron niet kleiner kunnen zijn dan nul, kan de som van de belastbare marktinkomsten in een maand, bedoeld in het eerste lid van dit artikel, evenmin kleiner zijn dan nul.

Derde en vierde lid

Het derde lid bevat de formule waarmee de belastbare marktinkomsten uit in een kalendermaand van het heffingstijdvak opgewekte elektriciteit die onder de heffing valt, moeten worden berekend. Zoals gezegd dient dit per energiebron waarvoor een verschillend vrijgesteld bedrag van de marktinkomsten geldt, apart te worden berekend. De belastbare marktinkomsten uit opgewekte elektriciteit uit een energiebron moeten per productie-installatie worden berekend, indien voor opwekking van elektriciteit met die productie-installatie subsidie is verleend krachtens de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en hiervoor op grond van artikel 11, onderdeel b, een ander vrijgesteld bedrag van de marktinkomsten geldt. Dat is geregeld in het vierde lid.

De belastbare marktinkomsten uit in een kalendermaand van het heffingstijdvak opgewekte elektriciteit wordt berekend door de hoeveelheid uit een bepaalde energiebron, of uit een bepaalde energiebron met een bepaalde productie-installatie opgewekte elektriciteit, te vermenigvuldigen met het verschil tussen de totale marktinkomsten uit elektriciteit en het vrijgestelde bedrag van marktinkomsten per megawattuur.

De totale marktinkomsten uit elektriciteit per megawattuur die benodigd zijn voor de berekening van de belastbare marktinkomsten uit in een kalendermaand opgewekte elektriciteit worden vastgesteld met toepassing van de artikelen 8, 9 en 10 van dit wetsvoorstel. Het vrijgestelde bedrag aan marktinkomsten per megawattuur dat in de berekening moet worden toegepast, is bepaald in artikel 11 van dit wetsvoorstel.

De hoeveelheid elektriciteit die is opgewekt uit een energiebron die is genoemd in het eerste lid, wordt vastgesteld op de hoeveelheid elektriciteit in megawatturen die in de kalendermaand is ingevoerd op het elektriciteitsnet of een directe lijn. Deze hoeveelheid elektriciteit kan worden vastgesteld op basis van de meetgegevens van de (comptabele) meetinrichting die behoort bij de aansluiting van de productie-installatie op het elektriciteitsnet of de directe lijn. Eventueel eigen verbruik van opgewekte elektriciteit voordat deze op het elektriciteitsnet of een directe lijn wordt ingevoerd, het zogenoemde verbruik 'achter de meter', wordt niet meegeteld aangezien hier geen

marktinkomsten uit worden verkregen. Ingevolge artikel 2, derde lid, vallen marktinkomsten uit elektriciteit die onder de heffing valt en is ingezet op de balanceringsenergiemarkt door een balanceringsdienstverlener, voor redispatching of compensatiehandel, niet onder de ingramarginale elektriciteitsheffing. Deze hoeveelheid elektriciteit moet dan ook van de ingevoede hoeveelheid elektriciteit worden afgetrokken.

In het vierde lid is een specifieke bepaling opgenomen voor de berekening van de belastbare marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt met een productie-installatie waarvoor subsidie is verleend voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen krachtens de Kaderwet EZK- en LNV subsidies en hiervoor een fasebedrag of basisbedrag dan wel tenderbedrag geldt dat hoger is dan 130 euro per megawattuur. Het gaat hier om productie-installaties met een subsidie voor hernieuwbare elektriciteit op basis van het Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie (SDE). Op grond van de artikelen 10, 11 of 19 van dit besluit geldt voor de subsidie een fasebedrag of basisbedrag dan wel een tenderbedrag. Deze bedragen gelden voor de gehele duur van de subsidieperiode (zie de artikel 13 dan wel 21 van het besluit). Bij deze bedragen wordt een eventueel van toepassing zijnde correctiefactor van 1,25 voor wind (zie artikel 74, tweede lid, van het Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie), de zogenoemde windfactor, niet in aanmerking genomen, zoals ook toegelicht in paragraaf 3.3.2 van deze toelichting.

Vijfde en zesde lid

In het vijfde en zesde lid van dit artikel zijn specifieke bepalingen opgenomen voor het vaststellen van de hoeveelheid elektriciteit die is opgewekt met een hybride productie-installatie die gebruik maakt van energiebronnen waarvoor een verschillend vrijgesteld bedrag geldt. Er zijn bijvoorbeeld hybride productie-installaties die elektriciteit opwekken met behulp van zowel biomassa-brandstoffen als afvalstoffen of met zowel steenkool als biomassa-brandstoffen of afvalstoffen.

Zoals eerder is aangegeven in deze toelichting (zie paragraaf 3.4), kan bij een hybride productie-installatie door middel van garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit of certificaten van oorsprong worden aangetoond welke hoeveelheid elektriciteit in een kalendermaand is opgewekt met behulp van een hernieuwbare energiebron en welke hoeveelheid elektriciteit is opgewekt met behulp van een andere energiebron. Biomassa-brandstoffen en andere inframarginale energiebronnen die in Nederland worden gebruikt voor elektriciteitsopwekking, met uitzondering van afvalstoffen en kernenergie, zijn hernieuwbare energiebronnen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel t, van de Elektriciteitswet 1998. Elektriciteit opgewekt uit een hernieuwbare energiebron is duurzame elektriciteit als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel u, van de Elektriciteitswet 1998. Hiervoor kan een garantie van oorsprong voor duurzame elektriciteit als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel x, van de Elektriciteitswet 1998 worden uitgegeven. Voor elektriciteit die is opgewekt uit afvalstoffen, kernenergie of steenkool kan een certificaat van oorsprong als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel bb, van de Elektriciteitswet 1998 worden uitgegeven. Krachtens artikel 77, tweede lid, onderdeel f, van de Elektriciteitswet 1998 zijn regels gesteld voor het meten van de hoeveelheid elektriciteit die afkomstig is van een productie-installatie voor duurzame elektriciteit. Aangezien een hybride productie-installatie met gebruik van kernenergie niet voorkomt, is kernenergie in de artikelleden achterweg gelaten.

Indien in een kalendermaand geen garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit door de producent zijn aangevraagd, maar wel certificaten van oorsprong voor de productie van elektriciteit met behulp van afvalstoffen of steenkool, wordt de hoeveelheid opgewekte elektriciteit uit biomassa-brandstoffen of een andere inframarginale energiebron, met uitzondering van afvalstoffen, vastgesteld op het verschil tussen de totale hoeveelheid met de productie-installatie opgewekte hoeveelheid elektriciteit en de hoeveelheid opgewekte elektriciteit waarvoor certificaten van oorsprong zijn afgegeven. Andersom, indien geen certificaten van oorsprong zijn aangevraagd voor de productie van elektriciteit uit afvalstoffen of steenkool, maar wel garanties van oorsprong voor de productie van elektriciteit uit biomassa-brandstoffen of een andere inframarginale energiebron, met uitzondering van afvalstoffen, wordt op eenzelfde wijze de hoeveelheid opgewekte elektriciteit uit afvalstoffen of steenkool bepaald. Deze hoeveelheid wordt dan

vastgesteld op het verschil tussen de totale hoeveelheid met de productie-installatie opgewekte hoeveelheid elektriciteit en de hoeveelheid opgewekte elektriciteit waarvoor garanties van oorsprong zijn afgegeven. Dit is geregeld in het zesde lid, onderdelen a en b. Indien de hoeveelheid uit verschillende bronnen opgewekte elektriciteit niet op deze wijze kan worden bepaald, geldt het zesde lid, onderdeel c. De hoeveelheid opgewekte elektriciteit uit biomassa-brandstoffen of een inframarginale energiebron, met uitzondering van afvalstoffen, moet dan op dezelfde wijze en met toepassing van dezelfde regels voor het meten van de hoeveelheid elektriciteit worden vastgesteld als is vereist indien hiervoor garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit worden aangevraagd. De hoeveelheid opgewekte elektriciteit met behulp van steenkool of afvalstoffen wordt dan gesteld op het verschil tussen de aldus vastgestelde hoeveelheid elektriciteit en de totale hoeveelheid elektriciteit die in de betreffende kalendermaand is opgewekt met de hybride productie-installatie.

Zevende lid

PM

Artikel 8 totale marktinkomsten uit elektriciteit die in een kalendermaand wordt geleverd

Eerste lid

De totale inkomsten uit de aan- en verkoop van elektriciteit op Nederlandse elektriciteitsmarkten, bedoeld in het eerste lid van dit artikel, hebben niet noodzakelijkerwijs enkel betrekking op door de producent zelf opgewekte elektriciteit. Een producent zal, om aan zijn verplichtingen tot verkoop en levering van door hem opgewekte elektriciteit in een kalendermaand te voldoen, veelal ook andere elektriciteit aankopen en verkopen. Bijvoorbeeld omdat de productie in een kalendermaand vooraf niet exact is vast te stellen en in die kalendermaand meer of minder is dan vooraf ingeschat. Daarnaast doet een producent, in verband met zijn verplichtingen tot verkoop en levering van door hem opgewekte elektriciteit, veelal aan- en verkopen ter afdekking van prijschommelingen op de groothandelsmarkt. Voorts kan een producent elektriciteit die is opgewekt met verschillende productie-installaties of uit verschillende energiebronnen verkopen. Al deze transacties met betrekking tot in een kalendermaand door de producent te leveren elektriciteit zijn niet van elkaar te onderscheiden. De inkomsten uit deze transacties zijn de totale marktinkomsten van de producent uit elektriciteit die in een kalendermaand wordt geleverd.

Onderdeel a

Als totale marktinkomsten uit elektriciteit die in een kalendermaand wordt geleverd, worden aangemerkt de inkomsten uit de verkoop van elektriciteit op Nederlandse elektriciteitsmarkten, zoals gedefinieerd in artikel 2, onderdeel 9, van de Elektriciteitsrichtlijn. Dat wil zeggen verkoop die voortvloeit uit het aanbieden van elektriciteit aan in beginsel iedere potentiële afnemer op een elektriciteitsmarkt en waarbij de producent kan bepalen aan wie hij verkoopt en tegen welke prijs en onder welke voorwaarden.

Ook indien de elektriciteit wordt verkocht aan een afnemer buiten Nederland, zal deze elektriciteit op de Nederlandse groothandelsmarkt moeten worden verkocht om die te leveren aan de afnemer. Op de groothandelsmarkt in het land van de afnemer wordt de betreffende hoeveelheid elektriciteit dan weer aangekocht. De inkomsten uit verkoop van de elektriciteit op de Nederlandse groothandelsmarkt worden bij het bepalen van de totale marktinkomsten uit elektriciteit in aanmerking genomen.

Onderdelen b en c

Tot de marktinkomsten behoren ook negatieve inkomsten uit de aankoop van elektriciteit op elektriciteitsmarkten door de producent om aan zijn verplichtingen van vooruit verkochte productie te kunnen voldoen in het geval de productie minder is dan vooraf ingeschat. Deze aankoopkosten zijn dan negatieve marktinkomsten.

Ook negatieve en positieve inkomsten uit overeenkomsten met betrekking elektriciteit ter afdekking van risico's van prijsschommelingen op de groothandelsmarkt voor elektriciteit behoren tot de marktinkomsten. Het gaat dan om zogenaamde hedges die zijn gerelateerd aan de leveringsverplichtingen die voortvloeien uit de verkoopovereenkomsten, bedoeld in onderdeel a. Het betreft bijvoorbeeld contracten waarin de prijs voor in de toekomst te leveren elektriciteit voor langere tijd is vastgelegd. Het kan ook gaan om contracten waarin feitelijk alleen het risico op daling of stijging van de elektriciteitsprijs wordt afgedekt en geen daadwerkelijke levering van elektriciteit door de producent, of de verbonden groepsmaatschappij, plaatsvindt.

Tweede lid

Wel moeten, gelet op artikel 2, eerste lid, transacties met betrekking tot door de producent opgewekte elektriciteit die is ingezet op de balanceringsmarkt door een balanceringsdienstverlener of voor redispatching of compensatiehandel, buiten beschouwing worden gelaten. Dit is geregeld in het tweede lid van dit artikel.

Derde lid

PM

Artikel 9 waardering totale marktinkomsten uit elektriciteit die in een kalendermaand wordt geleverd indien producent onderdeel is van groep

Eerste lid

Indien de producent deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, hebben een of meer groepsmaatschappijen zeggenschap over de producent en kunnen die beslissende invloed uitoefenen op het aanbieden van de door de producent opgewekte elektriciteit op een elektriciteitsmarkt of de prijs en voorwaarden voor verkoop. Bij verkoop aan een verbonden groepsmaatschappij is dan geen sprake van contractsvrijheid van de producent. Om die reden is in het eerste lid van dit artikel bepaald dat de inkomsten uit verkoop van elektriciteit aan een verbonden groepsmaatschappij (desondanks) moeten worden beschouwd als marktinkomsten.

Een overeenkomst tot verkoop van elektriciteit tussen de producent en een verbonden groepsmaatschappij hoeft geen (zuivere) koopovereenkomsten in de zin van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek te zijn. Dit kan ook een gemengde overeenkomst (zogenoemde onbenoemde overeenkomst) zijn, zoals bijvoorbeeld een 'tolling agreement'.

De bepaling bevat tevens een waarderingsregel voor dergelijke marktinkomsten van de producent. Deze inkomsten worden gesteld op de totale marktinkomsten uit elektriciteit die in een kalendermaand wordt geleverd, bedoeld in artikel 8, van de verbonden groepsmaatschappij die de elektriciteit van de producent verkoopt op Nederlandse elektriciteitsmarkten. Voor het bepalen van deze inkomsten dient dus artikel 8 te worden toegepast op de verbonden groepsmaatschappij die de elektriciteit van de producent verkoopt op Nederlandse elektriciteitsmarkten.

Tweede lid

Het tweede lid ziet op de situatie dat de verbonden groepsmaatschappij aan wie de producent zijn elektriciteit verkoopt, eindafnemer van deze elektriciteit is, of dat de elektriciteit die de producent aan een verbonden groepsmaatschappij verkoopt, via tussenschakels binnen de groep wordt verkocht aan een verbonden groepsmaatschappij die de eindafnemer is. In dat geval worden de totale marktinkomsten, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de producent gesteld op de inkoopkosten van de verbonden groepsmaatschappij die de eindafnemer is. Deze inkoopkosten mogen echter niet lager zijn dan de kosten bij vergelijkbare aankoopovereenkomsten op de groothandelsmarkt voor elektriciteit. Dit om, gelet op artikel 6, derde lid, van de Verordening, te voorkomen dat een producent die deel uitmaakt van een groep zijn marktinkomsten bij verkoop voor gebruik binnen de groep, kunstmatig laag kan houden.

Derde lid

Het derde lid ziet op de situatie dat de elektriciteit die de producent aan een verbonden groepsmaatschappij verkoopt, al dan niet via tussenschakels binnen de groep, wordt verkocht aan eindafnemers, niet zijnde een verbonden groepsmaatschappij. In dat geval wordt, bij het bepalen van de totale marktinkomsten van de verbonden groepsmaatschappij die de elektriciteit van de producent verkoopt op Nederlandse elektriciteitsmarkten conform artikel 8, niet de verkoop aan deze eindafnemers in aanmerking genomen. Bij de toepassing van artikel 8, eerste lid, onderdeel a, worden de inkomsten uit verkoop aan eindafnemers gesteld op de kosten van inkoop van deze elektriciteit. Omdat deze inkoop van elektriciteit is gedaan bij een verbonden groepsmaatschappij, is bepaald dat de kosten van deze inkoop ten minste gelijk moeten zijn aan de kosten bij vergelijkbare aankoopovereenkomsten op de groothandelsmarkt voor elektriciteit.

Het gaat hierbij in feite om het op een marktwaarde waarderen van de interne verkoopprijzen voor de door de producent opgewekte elektriciteit die overeen zijn gekomen tussen de producent en een verbonden groepsmaatschappij of tussen twee andere met hem in de groep verbonden groepsmaatschappijen.

Vierde lid

In het vierde lid is aangegeven wat onder een vergelijkbare overeenkomst voor de aankoop van elektriciteit wordt verstaan. Het gaat daarbij om het tijdstip van afsluiten, het tijdstip van levering van de elektriciteit en de looptijd van de overeenkomst.

Artikel 10 berekening totale marktinkomsten in een kalendermaand

Eerste lid

Het eerste lid van dit artikel bevat de formules voor berekening van de totale marktinkomsten per megawattuur in een kalendermaand. De uitkomst van deze berekening is benodigd voor de berekening van de belastbare marktinkomsten in een kalendermaand volgens de formules van artikel 7, derde of vierde lid, van dit wetsvoorstel.

Tweede lid

PM

Artikel 11 vrijgesteld bedrag aan marktinkomsten

Dit artikel bevat het vrijgestelde bedrag aan marktinkomsten uit door de producent opgewekte elektriciteit die onder de inframarginale elektriciteitsheffing valt. Dit betreft het plafond op marktinkomsten als bedoeld in de Verordening. Zoals is toegelicht in paragraaf 3.3 van deze toelichting geldt een verschillend vrijgesteld bedrag voor marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt uit biomassa-brandstoffen, een andere inframarginale energiebron als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Verordening of steenkool. De vrijgestelde bedragen aan marktinkomsten per megawattuur zijn opgenomen in de onderdelen a, b en c van dit artikel van het wetsvoorstel.

Onderdeel b bevat een afwijkend vrijgesteld bedrag aan marktinkomsten indien de elektriciteit is opgewekt met een productie-installatie waarvoor een subsidie is verleend ter stimulering van de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen (subsidie stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie (SDE)) met een fase-, basis- of tenderbedrag dat hoger is dan 130 euro per megawattuur. Omdat de producent voor die installatie kan rekenen op aanvulling van de marktinkomsten met subsidie tot het fasebedrag of basisbedrag dan wel tenderbedrag om zijn investering terug te verdienen, geldt voor de marktinkomsten van elektriciteit die is geproduceerd met die productie-installatie een vrijgesteld bedrag per megawattuur dat gelijk is aan het fase-, basis- of tenderbedrag voor de productie-installatie. Zie ook de toelichting bij artikel 7, vierde lid.

In paragraaf 3.3.4 is de berekenwijze van het vrijgestelde bedrag van de marktinkomsten uit elektriciteit die is opwekt uit steenkool toegelicht.

Artikel 12 marktinkomstenverslag

Eerste lid

In artikel 12 is het voorstel opgenomen om een producent van elektriciteit die onder de inframarginale elektriciteitsheffing valt, te verplichten om een marktinkomstenverslag op te stellen. Dit marktinkomstenverslag bevat de berekening van de som van de belastbare marktinkomsten uit elektriciteit als bedoeld in artikel 2, eerste lid, die is opgewekt in de kalendermaanden van het heffingstijdvak. Die som is de heffingsgrondslag voor de inframarginale elektriciteitsheffing, bedoeld in artikel 5 van dit wetsvoorstel.

Indien de producent deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, moet de groepsmaatschappij die in Nederland aan het hoofd staat van de groep, een marktinkomstenverslag opstellen. Op deze wijze kan het opstellen van een marktinkomstenverslag door verschillende producenten in een groep en het verzamelen van de gegevens betreffende door hen opgewekte elektriciteit die onder de heffing valt en de daarmee verkregen marktinkomsten, worden gecoördineerd en gebundeld. De bundeling beperkt voorts het aantal marktinkomstenverslagen dat bij de Minister voor Klimaat en Energie moet worden ingediend.

Tweede lid

Naast de naam, adres en contactgegevens van de producent vermeldt het verslag de identificatie van de productie-installatie(s) van de producent en de identificatie van de aansluiting waarmee deze is aangesloten op het elektriciteitsnet. Het gaat daarbij om de zogenoemde EAN-code van de aansluiting, bedoeld in de Netcode elektriciteit. Indien de productie-installatie is aangesloten op een directe lijn, vermeldt de producent de identificatie van deze directe lijn. Hierbij gaat het om de gegevens van de directe lijn zoals deze ingevolge artikel 9h van de Elektriciteitswet 1998 zijn gemeld bij de ACM. Indien de producent deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 9 van toepassing is, vermeldt het marktinkomstenverslag tevens de naam, adres en contactgegevens van de verbonden groepsmaatschappij aan wie hij zijn elektriciteit verkoopt en de verbonden groepsmaatschappij of -maatschappijen die zijn elektriciteit verkopen op Nederlandse elektriciteitsmarkten. Daarnaast dienen de gegevens van de groepsmaatschappij die in Nederland aan het hoofd staat van de groep te worden vermeld.

Derde lid

Het marktinkomstenverslag dient verder de gegevens en berekeningen te bevatten die de basis vormen voor de berekening, bedoeld in artikel 7 van dit wetsvoorstel, van de belastbare marktinkomsten uit elektriciteit die door de producent is opgewekt in de kalendermaanden van het heffingstijdvak, en de som van deze belastbare marktinkomsten waarover de heffing plaatsvindt. Die berekening en die som moeten eveneens in het marktinkomstenverslag worden opgenomen.

Vierde lid

In het vierde lid is de termijn voor het indienen van het marktinkomstenverslag bepaald. Deze termijn is gerelateerd aan de termijn voor het doen van aangifte en betaling van de inframarginale elektriciteitsheffing.

Vijfde en zesde lid

PM

Artikel 13 administratieplicht

Ten behoeve van het opstellen van een marktinkomstenverslag en het toezicht op de naleving van deze verplichting, dient de producent een administratie bij te houden van de door hem opgewekte elektriciteit die onder de inframarginale elektriciteitsheffing valt en de marktinkomsten die daaruit zijn verkregen. Indien de producent elektriciteit opwekt uit energiebronnen of met productie-installaties waarvoor ingevolge artikel 11 van dit wetsvoorstel een verschillend vrijgesteld bedrag geldt, moet voor de productie per energiebron of productie-installatie een gescheiden administratie worden bijgehouden. De administratie moet ten minste tien jaren worden bewaard.

Artikel 14 toezicht op de naleving

In artikel 14 wordt voorgesteld aan de Minister voor Klimaat en Energie de bevoegdheid toe te kennen om ambtenaren van de Nederlandse emissieautoriteit als toezichthoudende ambtenaren aan te wijzen voor de naleving van het bepaalde bij of krachtens paragraaf 4.1 van dit wetsvoorstel. Het gaat hierbij om ambtenaren van de Dienst Nederlandse emissieautoriteit, een agentschap van het Ministerie van Economische Zaken. De Dienst Nederlandse emissieautoriteit staat onder leiding van het bestuur van de Nederlandse emissieautoriteit. De Dienst Nederlandse emissieautoriteit houdt onder meer ook toezicht op de naleving van de Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie. Bij de uitoefening van toezichtstaken kunnen toezichthoudende ambtenaren gebruikmaken van de bevoegdheden van titel 5.2. van de Awb. Dat betekent onder meer dat zij plaatsen (zoals bedrijfsterreinen of -kantoren) kunnen betreden, inlichtingen kunnen vorderen, inzage kunnen vorderen in bedrijfsadministraties en kopieën daarvan kunnen maken.

Artikel 15 opstellen nieuw marktinkomstenverslag

Artikel 15 bevat het voorstel om de Minister voor Klimaat en Energie de bevoegdheid te geven aan de producent dan wel de moedermaatschappij die in Nederland aan het hoofd staat van de groep waarvan de producent deel uitmaakt, de verplichting op te leggen om een nieuw marktinkomstenverslag op te stellen en bij hem in te dienen. De minister heeft die bevoegdheid indien een marktinkomstenverslag niet voldoet aan de eisen die daar bij of krachtens dit wetsvoorstel aan zijn gesteld. De minister kan daarvoor ook aanwijzingen geven die de producent respectievelijk de moedermaatschappij moet opvolgen. Een marktinkomstenverslag voldoet niet aan de bij of krachtens dit wetsvoorstel daaraan gestelde eisen indien bijvoorbeeld gegevens of berekeningen, genoemd in artikel 12 van dit wetsvoorstel, ontbreken of de gegevens of berekeningen in het marktinkomstenverslag onjuistheden of onvolkomenheden bevatten.

Indien de minister gebruikmaakt van de bevoegdheid die dit artikel geeft, zal hij een besluit nemen dat is gericht aan de producent of de moedermaatschappij die het marktinkomstenverslag ingevolge artikel 12, eerste lid, heeft opgesteld en ingediend bij de minister. Daarin zal de minister moeten onderbouwen waarom het marktinkomstenverslag niet voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Tegen dit besluit staat bezwaar en beroep bij de bestuursrechter open.

De Minister voor Klimaat en Energie is overigens niet verplicht om een marktinkomstenverslag dat ingevolge artikel 12, vierde lid, bij hem is ingediend, goed te keuren of ten aanzien hiervan een besluit te nemen. De laatste gebeurt alleen indien de minister vaststelt dat het marktinkomstenverslag niet voldoet aan de daaraan gestelde eisen en hij van oordeel is dat een nieuw marktinkomstenverslag moet worden ingediend.

Artikel 16 ambtshalve vaststellen van de belastbare marktinkomsten

Eerste lid

Indien een producent of moedermaatschappij op grond van artikel 12 of artikel 15 van dit wetsvoorstel verplicht is om een (nieuw) marktinkomstenverslag op te stellen en in te dienen bij de Minister voor Klimaat en Energie en dat niet of niet tijdig heeft gedaan, kan de minister op grond van het voorgestelde artikel 16 ambtshalve de som van de belastbare marktinkomsten in de kalendermaanden in het heffingstijdvak vaststellen. Die bevoegdheid heeft de minister ook indien hij vaststelt dat een bij hem ingediend (nieuw) marktinkomstenverslag niet voldoet aan de daarvoor geldende eisen of de op grond van artikel 15 door hem gegeven aanwijzingen niet zijn opgevolgd.

Voorts kan de Minister voor Klimaat en Energie ingevolge artikel 16, eerste lid, van dit wetsvoorstel ambtshalve de som van de belastbare marktinkomsten van een producent vaststellen, indien hij de juistheid of volledigheid van het ingediende marktinkomstenverslag niet kan beoordelen. Hiervan kan in verschillende situaties sprake zijn. Een reden voor het niet kunnen beoordelen daarvan kan zijn dat een producent of een verbonden groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 13, vierde lid, van dit wetsvoorstel, niet voldoet aan de administratieplicht uit artikel 13 van dit wetsvoorstel, of dat deze administratie onvolledig is of gebreken vertoont (onderdeel d). Een andere reden kan zijn dat de voor het toezicht aangewezen ambtenaren van de Nederlandse emissieautoriteit onvoldoende gegevens ter beschikking krijgen om de juistheid en volledigheid van de het marktinkomstenverslag te beoordelen (onderdeel c).

Tweede lid

Het tweede lid van artikel 16 bepaalt dat de minister bij de ambtshalve vaststelling uitgaat van een redelijke schatting van de som van de belastbare marktinkomsten van een producent in de kalendermaanden in het heffingstijdvak indien hij onvoldoende gegevens heeft om tot een nauwkeurige vaststelling daarvan te komen.

De ambtshalve vaststelling van de som van de belastbare marktinkomsten van een producent in de kalendermaanden in het heffingstijdvak is een besluit waartegen bezwaar en beroep bij de bestuursrechter openstaat.

Artikel 17 last onder dwangsom en bestuurlijke boete

Dit artikel bevat een bevoegdheid voor de Minister voor Klimaat en Energie om een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete op te leggen indien de verplichting tot het opstellen van een marktinkomstenverslag, bedoeld in artikel 12, de administratieplicht, bedoeld in artikel 13, of een verplichting tot het opstellen van een nieuw marktinkomstenverslag als bedoeld in artikel 15 of de daarbij gegeven aanwijzingen van de minister, niet worden nageleefd.

Gelet op de grote financiële belangen die gemoeid kunnen zijn met de inframarginale elektriciteitsheffing en om te voorkomen dat de heffing kan worden ontlopen door het niet indienen van een marktinkomstenverslag, een gebrekkig of onvolledig marktinkomstenverslag of het niet of onvoldoende bijhouden van een administratie van de marktinkomsten, is het noodzakelijk dat een hoge bestuurlijke boete kan worden opgelegd. Deze maximale boetehoogte sluit aan bij de hoogste boetecategorie in het Wetboek van Strafrecht of, indien dat meer is, de omzet van de betreffende onderneming. Dit is, afhankelijk van de overtreden bepaling, de producent, de moedermaatschappij als bedoeld in artikel 12, eerste lid, of de groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 13, vierde lid.

Gelet op de maximale boetehoogte is artikel 5:53 van de Awb van toepassing. Dit betekent dat van de overtreding steeds een rapport als bedoeld in artikel 5:48 van de Awb moet worden opgemaakt. Daarnaast zal de overtreder steeds in de gelegenheid moeten worden gesteld om zijn zienswijze hierop naar voren te brengen.

Artikel 18 advisering

Dit artikel regelt dat de ACM op verzoek de Minister voor Klimaat en Energie adviseert. Dat kan gaan over het uitvoeren van toezicht op de naleving, bedoeld in artikel 14 van dit wetsvoorstel, of door de minister op grond van de artikelen 15 (opstellen nieuw marktinkomstenverslag), 16 (ambtshalve vaststellen marktinkomstenverslag) of 17 (last onder dwangsom en bestuurlijke boete) te nemen besluiten. Zoals aangegeven in paragraaf 7.1 van deze toelichting is deze adviestaak voor de ACM opgenomen vanwege diens inhoudelijke kennis van elektriciteitsmarkten en de kennis en ervaring met toezicht en handhaving op deze markten.

Artikel 19 gegevensverstrekking en geheimhouding

Dit artikel regelt dat gegevens die producenten of groepsmaatschappijen die met een producent in een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn verbonden op basis van deze wet moeten verstrekken, geheim moeten worden gehouden. Dit omdat gegevens met betrekking tot productie en daaruit voortvloeiende marktinkomsten over het algemeen geen openbare informatie betreft en een bedrijfsvertrouwelijk karakter heeft. Wel moeten de instanties die belast zijn met de uitvoering van deze wet de gegevens die daarvoor nodig zijn met elkaar kunnen delen. Dat is geregeld in het tweede lid.

Artikel 20 delegatiebepaling

PM

Artikel 21 misbruik van recht

Artikel 6, derde lid, van de Verordening verplicht lidstaten om doeltreffende maatregelen te nemen om te voorkomen dat de inframarginale elektriciteitsheffing wordt omzeild. Hoewel de inschatting is dat de bereidheid tot naleving groot zal zijn, is op voorhand niet uit te sluiten dat handelingen kunnen worden verricht om de heffing te omzeilen. Artikel 21 bepaalt dat handelingen moeten worden genegeerd indien moet worden aangenomen dat zij dienden om de heffing te omzeilen. Deze verplichting kan worden betrokken bij de bevoegdheid van de Minister voor Klimaat en Energie om de producent opnieuw een marktinkomstenverslag te laten opstellen en indienen (artikel 15) en bij de bevoegdheid van deze minister om de som van de belastbare marktinkomsten van een producent uit door hem in de kalendermaanden van het heffingstijdvak ambtshalve vast te stellen (artikel 16).

Artikel 22 toepassing AWR en Invorderingswet

Zoals in paragraaf 2 van deze toelichting uiteen is gezet, is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van dit wetsvoorstel verdeeld tussen de NEa, in mandaat namens de minister voor Klimaat en Energie, en de Belastingdienst, waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij de reeds beschikbare expertise en competenties van deze organisaties. Dit heeft ook gevolgen voor de wettelijke kaders die van toepassing zijn op de besluiten die uit hoofde van dit wetsvoorstel kunnen worden genomen.

Dit artikel bepaalt dat de inframarginale elektriciteitsheffing wordt geheven en voldaan met toepassing van de AWR, de Invorderingswet 1990 en de Kostenwet invordering rijksbelasting. De hoofdstukken 3 en 4 zijn hier echter van uitgezonderd. Daarmee maakt het artikel duidelijk dat de heffing door de Belastingdienst met het daarvoor geëigende instrumentarium zal worden uitgevoerd, maar dat dit niet geldt voor de hoofdstukken die betrekking hebben op de wijze waarop de belastbare marktinkomsten uit door een producent in het heffingstijdvak opgewekte elektriciteit worden berekend, het marktinkomstenverslag, de administratieplicht alsmede op de controle en handhaving van de daarvoor geldende regelgeving. De uitvoering hiervan valt onder de verantwoordelijkheid van de NEa, in mandaat namens de Minister voor Klimaat en Energie. Op het toezicht en besluiten die binnen dit kader plaatsvindt respectievelijk worden genomen is de Awb van toepassing. Dit is ook het kader waarbinnen de Minister voor Klimaat en Energie en de NEa voornamelijk opereren.

Artikel 23 voldoening op aangifte

De keuze voor voldoening op aangifte als wijze van heffing, de voorgestelde termijn voor aangifte en betaling en de verlening van de termijn voor naheffing, zijn toegelicht in hoofdstuk 2 en paragraaf 7.3 van deze toelichting.

Artikel 24 hoofdelijke aansprakelijkheid

Artikel 6, derde lid, van de Verordening draagt lidstaten op doeltreffende maatregelen te nemen om te voorkomen dat op producenten rustende verplichtingen worden omzeild. Lidstaten dienen ervoor te zorgen dat het plafond ook wordt toegepast in gevallen waarin producenten worden gecontroleerd door, of gedeeltelijk eigendom zijn van, andere ondernemingen, met name wanneer

zij deel uitmaken van een verticaal geïntegreerde onderneming. Om adequaat invulling te geven aan deze verplichting is gekozen om in aanvulling op de Invorderingswet 1990 te voorzien in specifieke aansprakelijkheden. In het eerste lid van dit artikel wordt geregeld dat ook andere groepsmaatschappijen die in het heffingstijdvak deel uitmaakten van de groep waartoe de producent behoort kunnen worden aangesproken voor de heffing, mits deze groepsmaatschappijen marktinkomsten hebben uit elektriciteit die is opgewekt door de producent. In het tweede lid worden de maatschappijen die in het heffingstijdvak deel uitmaken van de fiscale eenheid waartoe ook de producent behoort, hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de inframarginale elektriciteitsheffing. Dat geldt ook voor de groepsmaatschappij die in Nederland aan het hoofd staat van een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk wetboek.

De keuze om voornoemde partijen hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de heffing acht de regering noodzakelijk, proportioneel en gerechtvaardigd. Dit met het oog op de opdracht die de Verordening aan lidstaten geeft, maar ook gegeven dat de opbrengst een noodzakelijke bijdrage levert aan de financiering van de maatregelen die nodig zijn om de gevolgen van de uitzonderlijk hoge elektriciteitsprijzen voor de eindafnemers van elektriciteit te kunnen beperken.

Artikel 25 vervaltermijnen

Voor een toelichting op de achtergrond van dit artikel worden verwezen naar paragraaf 7.3.

Artikel 26 inwerkingtreding

Voor een toelichting op de terugwerkende kracht wordt verwezen naar paragraaf 3.9 van deze toelichting.

III Transponeringstabel

Verordening (EU) 2022/1854	Tijdelijke wet inframarginale elektriciteitsheffing	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting bij invulling beleidsruimte
Artikel 6, lid 1	Artikel 2, lid 1, i.c.m. artikelen 3 en 5	geen	-
Artikel 6, lid 2	Artikelen 7 tot en met 10	geen	-
Artikel 6, lid 3	Artikelen 9 en 24	geen	-
Artikel 6, lid 4	artikel 23, lid 2 en 3	mogelijkheid om het plafond toe te passen bij vereffening van de uitwisseling van energie of daarna	Nederland kiest voor laatstgenoemde mogelijkheid
Artikel 6, lid 5	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 7, lid 1	Artikel 2, lid 1	geen	-
Artikel 7, lid 2	Artikel 2, lid 3, sub a	geen	-
Artikel 7, lid 3	Artikel 2, lid 1	mogelijkheid om het plafond niet toe te passen op producenten met een productie-installatie met een geïnstalleerd vermogen tot 1 MW of hybride installaties	Nederland maakt gebruik van eerstgenoemde mogelijkheid; van de als tweede genoemde mogelijkheid wordt geen gebruik gemaakt
Artikel 7, lid 4	Artikel 2, lid 3, sub b en c	mogelijkheid om het plafond niet toe te passen op inkomsten uit de verkoop van elektriciteit op de balanceringsmarkt en op inkomsten uit de compensatie voor redispatching en compensatiehandel	Nederland maakt gebruik van deze mogelijkheid
Artikel 7, lid 5	Artikel 6	mogelijkheid om het plafond slechts toe te passen op 90% van de marktinkomsten die het plafond overschrijden	Nederland maakt gebruik van deze mogelijkheid
Artikel 7, lid 6	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 8, lid 1, sub a	Artikel 11, sub b	mogelijkheid om maatregelen te nemen die de marktinkomsten van producenten verder beperken	Nederland kiest voor een lager plafond dan 180 euro per MWh, namelijk van 130 euro per MWh, voor elektriciteit opgewekt uit de in artikel 7, lid, van de verordening genoemde bronnen, met uitzondering van biomassa-brandstof-

			fen en elektriciteit opgewekt uit productie-installaties die subsidie ontvangen indien de marktinkomsten 130 euro per MWh zouden bedragen
Artikel 8, lid 1, sub b	Artikel 11, sub a	mogelijkheid om een hoger plafond vast te stellen voor productie van elektriciteit uit de in artikel 7, lid 1, van de Verordening genoemde bronnen	Nederland kiest voor een hoger plafond voor productie van elektriciteit opgewekt uit biomassa-brandstoffen
Artikel 8, lid 1, sub c	Artikel 2, lid 1	mogelijkheid om marktinkomsten van producenten die elektriciteit opwekken uit andere dan de in artikel 7, lid 1, genoemde bronnen te beperken	Nederland kiest ervoor om de marktinkomsten van producenten die elektriciteit opwekken uit steenkool te beperken
Artikel 8, lid 1 sub d	Artikel 11, sub c	mogelijkheid om een specifiek plafond vast te stellen voor de marktinkomsten uit de verkoop van elektriciteit uit steenkool	Nederland kiest voor een specifiek plafond op marktinkomsten uit elektriciteit die is opgewekt uit steenkool
Artikel 8, lid 1, sub e	niet geïmplementeerd	mogelijkheid om marktinkomsten van producenten die elektriciteit opwekken uit de niet in artikel 7, lid 1, sub d, genoemde waterkrachtcentrales te beperken	Nederland maakt geen gebruik van deze mogelijkheid
Artikel 8, lid 2	Artikel 11	geen	-
Artikel 9	niet geïmplementeerd	mogelijkheid om inkomsten uit congestie-ontvangsten uit de toewijzing van zoneoverschrijdende capaciteit te gebruiken voor de financiering van maatregelen ter ondersteuning van eindafnemers van elektriciteit	Nederland maakt geen gebruik van deze mogelijkheid
Artikel 10	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.
Artikel 11	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	n.v.t.	n.v.t.

Minister voor Klimaat en Energie,

Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst